

310362

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9 } శుక్ల పక్షము 1922 వ సం॥ సెప్టెంబరు 27-వ తేది బుధవారము
 } నందివామి పంచమి రము, ఆశ్వయుజమాస శుద్ధ పక్షి ౬.

No. 149

నందిక ౧౪౯

అమృతాంజనము అన్ని

నోవ్వలకు వంచివుండు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దరూపినిగల మాయమందుగాదు. నకలునుండుటవలన మోసముగలుగును. పంచభాషలలోని చూచికొనిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన కేశమునందంతటను వెలసినవి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక, నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

సిద్ధమకరధ్వజ భైరవరత్నావళి 920 పుట

ఇది అమృతాంజనములో మిక్కిలి ప్రసిద్ధినిబడెను. ఇందు శుద్ధిచేసిన కనము, బంగారము, కస్తూరి, తప్ప
 అమృతము మొదలగు వివిధముల వస్తువులు చేయబడ్డవి. ఇది గ్రంథములాని మోసము ప్రకారము నిర్మితముగా మోస
 కయగుటచేయబడియున్నది.

ఇది శ్రీకృష్ణాచార్యులలో ఒక బాద్యమిచ్చితి. మేధావూ: కాంతిబూ: కామోద్దీపకృష్ణాచార్యు:!
 బుద్ధి, అయ్యుర్మానమును వృద్ధిచేయును. కీరమునకు కాంచినప్పుడు, సామ్యు: భావపుష్టితే: కామోద్దీపక
 లింబును, అతివ్రాతము, శీయ, ముఖశోభనము, మొదలగు భావశ్రీయశోభనలగు వ్యాధులలో మోసముగ నుక
 మోసముగను.

అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం (లిమిటెడ్) వచ్చేటైన మూలభవము 1,12,975.
 వాళ్ళు జులంబు లక్ష్మీవతి లి. యే. ఎమ్. సి. యే. గారిచే స్థాపించబడినది.

19 వారినోరు మూడుశోడు, మద్రాసు.
 బుద్ధిబూ: అయ్యుర్మానములకు కాస్త్రీయశోభనములకు పుట్టినిల్లు. వ్యాధులగు ఉచితముగా వందలకును.

మోసపుమందుల వలనను, ఇతరులు కూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుట వలనను
 మోసపోకును.

- ప్రాంతీయ:—
- (1) 149, హైరోడ్డు తిరువళిక్కణి మద్రాసు,
 - (2) హైరోడ్డు, తిరువతి,
 - (3) 405, టింకళాపేట్, మద్రాసు.

మనోల్లాసిని

ఇది అమృతమును,
 గానము నుచ్చిత్రియ
 కర్మయ్యును. నను
 గాస్త్రు వేత్తలచే 10
 కెట్టిబడి, మనులజ్ఞం
 నను కల్పించు పాధు
 మిదియొక్క బిడేపట్టి
 మున్ను పంకటయై
 నను, మూర్ఖులకుచే
 కలపోవు సేమము
 నలే, యీ దివ్యగాన
 ములే వ్యాధింపబడక
 నూనవు.

లేడి అండ్
 జెన్ టిల్ మెన్
 గెడియారము

మందరమాను, కాలమును
 నరికా చూపింప తగినది.
 బ్రోచియలు 6-0-0
 బ్రోచిలేక 5-8-0

మ్యా నేజరు-రవీనా అండ్ కో,
 పోస్టుబాక్సు, నెం 1249 బరు, మద్రాసు.

అందమైన మధుర చుక్క చీర 1-కి ధర రూ 5

16 మూల ధర అతివరము
 చూడుటకు మిక్కిలి గంభీరముగా
 నుండును. చాలా కాలమువరకు
 వాడుటకు తగినది.
 ప్యా సరిగలిన వెల 1-కి రూ 7-8
 సాగ్రి " 7-4
 తెల్లమిడికాయల " 6-8
 చక్కెరం ఎట్టుడ్డంపుగల 6-4
 పుదుచ్చిరి " 6-0
 కడలి " 8-0
 నోనాకలర్ సరిగ " 8-0

కొన్ని 20 లకు మై ఆర్డరు వంతువచ్చును అద్భుతము పంపకలెను!
 ఎన్. సి. అండు కంపెనీ,
 320, తిరుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

తెలుగు సంక్షేప్త ప్రశ్నోత్తరము

మీరు ఇష్టపడకనే తెలుగు సాధువాండు సేతుకాం
 భావావేషించెదమన్నాడు. దీనివలన లోక గంభీర పని. "ఇదొక్క
 ప్రశ్న నిమిత్త మనాదికే పంపించండి!"
 (18) ఇదొక్క ప్రశ్నోత్తరము, గానము

బహుమానము

వైద్య సిద్ధు

అయ్యుర్మానోక్త శ్రేష్టమైనది మూర్ఖులకు
 అన్ని భాషలలో వ్రాసినది.
 రాజవైద్య వారాయణుల కేశవచే,
 (1945) 27, చీకాంబానగర్, మదరాసు.

కష్టకష్టాలు చారులు

కష్టతాళములు.
 అంధ్రసాధులచే చేయబడినది. ప్రాశస్త్యమును
 వెలువడి ధరల క్యాటలాగునకు వ్రాయును.
 బి. మొకమేల్వర్లు అండ్ కో
 100, బుద్ధు అండ్ కో మోర్సు 210
 సెల్వారం (గోదావరికట్ట)
 తెలిగ్రాఫ్ అండ్ నెం: "ఇండి ప్రింక్" సెల్వారం.

శివరథము.

వెల సులభము.

ఫల మధికము.

శ్రీ అంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు

శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి బహుమానము పొందుచున్నది.

129 రకముల ఔషధములున్నవి

(91) బోధకాంశ సంహిత:- ఎంతకాలమునుండియున్న శివరథోగమునైనను వారముగోపాలలో గుణము కనబరచి. కార్తీకపండుల, నీరు వాడెనుటయుగాక పగిలిన పాదములు సహా స్వస్థులై కమలములవలె ప్రకాశించును.

15 రో. రు 4-8-0 వారమునకు రు 2-8-0.

(40) నిఖిల వ్యాధిమైత్రేయ కంఠీరసము. చిట్టభీరంగి, పల్లిక, బగ్గెలొగను సహాయమున్ను, కీళ్లనొప్పులు, నల్లని పాదలు, జ్వాలవాగ్ధి, పొండుపు, సవామేహములు, మేహములు, మేహగ్రణములు, ముక్కునవ్వు మొదలు అన్ని వ్యాధులను వారము గోపాలలో నివారింపజేసి బలము, శరీరకాంతి, రక్తవృద్ధి, వీర్యవృద్ధిని కలిగించును. ఇచ్చావత్తం.

నెల రో. రు 6-0-0, 15 రో. రు 8-4-0.

(40) సర్వవిధ శోగోగసంబంధిశివరథము. జీర్ణించిన పత్తి, తొలుపు, ఎరుపు, నలుపు లోనగు యేదగు శోగనైనను, మూత్రము స్వల్పముగాని, బొట్టుబొట్టుగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు కలిగి రక్తపుష్టి చేయును. 3 పూటలలో గుణము కనిపించును. ఇచ్చావత్తం.

దబ్బీ రు 1-4-0.

(43) మహామృతపాణీరసము (అను అష్టదశ జీవ్యోగోగసంహిత) నెల రో. 5-0-0. 15 రో. 2-12-0. సవామేహములు, పాదలు, మచ్చలు, కాళ్ళి, చేతిచేళ్ళి, చెదపులు, ముక్కు, వగైరాలు లానై ఎర్రబారి సదా తిమ్మెరలుగా నుండుట, మేహాసరు, అంతర్గ్రణములు వగైరాలుట పరమానందము.

(27) శ్రీరామాస్త్రయోగము నెల రో. రు 8-0-0, 15 రో. రు 4-0-0 కఫములు, శ్వాసకాసులు, దగ్గు, కడుపు, తిబ్బునము, మొల శ్లేష్మవ్యాధులను బ్రహ్మస్త్రము, 3 పూటలలోకఫమును వారిచి నెలరోజులలో పూర్తి నివారింప నిచ్చును. గోపాలపురం, కొత్తచేటపాడు.

(గోదావరిజిల్లా) } కె. వి. ఆచారి, K. V. Achari Ayurveda unani Doctor.

సరస్వతి వాచక పుస్తకములు

శారవీ రాఘవేంద్రరావు పంతులుగారి ప్రణీతము. (255)

ఈ వాచకములు Text Book Committee వారిచే ఆమోదింపబడి 1921 సం॥ మార్చి 22 తేదీ కమిటీలో ప్రచురింపబడినది. వెంటనే మేము మామిత్రుల సలహాపై శ్రీ దైత్యరవాణి Proceedings R. C. No. 1227/19 Dated 11-7-19 ప్రకారము Co-operative Societies and Industries ను గురించి పాఠములు వ్రాయించి వెంటనే పాఠ్యపుస్తకాలలో చేర్చి ప్రచురింపబడినవి. అప్పటినుండియు మా చిన్ని వాచకములు సర్వజనాదరణమును బడసి, వివాదాస్పద వృద్ధి పొందుచుండ మా మిత్రు శ్రీ పాఠ్యపుస్తకాల Text Book Committee వారిచే ఆమోదింపబడినవి గాననియు ఇందు కొన్ని పాఠములు మార్పుగా నున్నవియు శ్రీ దైత్యరవాణి తెలియపరచి మా పుస్తకములలో తనిపించి నివారించి యున్నాము. చాలమంది విద్యార్థులుకలెట్ల తెలియజేసిరి.

గుణగ్రహణపాఠ్యము లైన శ్రీ దైత్యరవాణి మేము చేర్చిన పాఠములను ఆమోదించుచు Special Case గామాకు Proceedings R. C. No. 185 E 21-30-22 తేదీని పంపియున్నారు. కావున విద్యార్థులు కారులకును ఉపాధ్యాయులకును మేము విన్నవించుకొనున దేమనగా నిందారోపణముచేయు మా మిత్రులమాటవిని మా సరస్వతివాచకములపై కినుక బూసక అనేక నూతనవిషయములతో ప్రచురింపబడిన మా చిన్నిపుస్తకములను వాడుకలోనికి తెచ్చుభారము మీయది. కావున తగురీతిని మాకు ప్రోత్సాహ మొసంగ గలందులకు కోరుచున్నాము.

సరస్వతి గణితబోధిని:- అనేక నూతన విషయములతో, కొత్త పోస్టు కేట్లు తెలుపుమా బాబుర జ్ఞానాభివృద్ధి, కలెండరు జేయు ననేక యుక్తి లెఖన, నోటిలెఖన, మంచిలెఖన చేర్చి ప్రచురింపబడినది 0-2-0

“మొదటితరగతి 0-3-0, రెండవతరగతి 0-3-0, మూడవతరగతి 0-4-0, నాల్గవతరగతి 0-5-0, ఐదవతరగతి 0-6-0, ఆరవతరగతి 0-7-0, 8 అచ్చులో నున్నవి.

అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి ప్రకాశకుడు

పుస్తకములు కలయువారు:- గోదావరి బుక్కుడిపో, రాజమండ్రిఅని వ్రాసిన బహియగలరు.

N. B. మావద్ద ఎలిమెంటరీవిద్యార్థులకు బహియగించి అన్ని రకముల స్కూలుపుస్తకములు స్వేచ్ఛసరిపాడూము, పాఠకములు, కవలలు వగైరా అన్నియు వోరకును.

వైద్యులలో నుండవలసిన సుప్రసిద్ధ ఔషధముల నెల కొనలెదు?

1. శోకాదుగోచర కష్టములను తగ్గించుటకు నుండును. వాడెనుట వచ్చు శోగులకు అతిక్రమీకరము. మున్నగు

2. శ. విశ్వాత్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాక్లబజారుపేద రంగూను, బెర్హం.

3. శామయసార కష్టములను తగ్గించుటకు నుండును. వాడెనుట వచ్చు శోగులకు అతిక్రమీకరము. మున్నగు

4. శోకాదుగోచర కష్టములను తగ్గించుటకు నుండును. వాడెనుట వచ్చు శోగులకు అతిక్రమీకరము. మున్నగు

5. శోకాదుగోచర కష్టములను తగ్గించుటకు నుండును. వాడెనుట వచ్చు శోగులకు అతిక్రమీకరము. మున్నగు

6. శోకాదుగోచర కష్టములను తగ్గించుటకు నుండును. వాడెనుట వచ్చు శోగులకు అతిక్రమీకరము. మున్నగు

7. శోకాదుగోచర కష్టములను తగ్గించుటకు నుండును. వాడెనుట వచ్చు శోగులకు అతిక్రమీకరము. మున్నగు

8. శోకాదుగోచర కష్టములను తగ్గించుటకు నుండును. వాడెనుట వచ్చు శోగులకు అతిక్రమీకరము. మున్నగు

9. శోకాదుగోచర కష్టములను తగ్గించుటకు నుండును. వాడెనుట వచ్చు శోగులకు అతిక్రమీకరము. మున్నగు

10. శోకాదుగోచర కష్టములను తగ్గించుటకు నుండును. వాడెనుట వచ్చు శోగులకు అతిక్రమీకరము. మున్నగు

11. శోకాదుగోచర కష్టములను తగ్గించుటకు నుండును. వాడెనుట వచ్చు శోగులకు అతిక్రమీకరము. మున్నగు

12. శోకాదుగోచర కష్టములను తగ్గించుటకు నుండును. వాడెనుట వచ్చు శోగులకు అతిక్రమీకరము. మున్నగు

ముత్తరాజు నుబ్బరాయ స్మృతి

(కేతవరపు రామకృష్ణ శాస్త్రిగారు)

సీ. ఆజ్ఞించినాడ నీ నలకాలములోన

చక్కని యాంగ్ల భాషాధనంబు

నేకరించితి నీవు శేషమీయుతుండెనై

యాంగ్లభాషాభ్యాస మతిశయముగ

భాగిల్లివాపు గీర్వాణవాణీసమే

తుండెనై బుధులు సుంస్తురు లాసంగ

భ్యాతి నార్జించితి నయ్య కల్యాణ సన్న

మంచితోభవదవం చెంచుమండ

నిరవిద్యాప్రబోధకనియతివేత

బాలకుల దరింపఁగఁజేసి వసుధవీడి

నేటి కల్లస్వగోకాన నిలిచినానె

ప్రతిభాగము ముత్తరా ట్టుబ్బరాయ.

సీ. నీవేలమున గదా నిఖిలవిద్యాభ్యాసం

దము పరిక్షించి గృతార్థక బహించె

నీలక్ష్మి నునక భావాల కట్టణమున

చికిత్సతోడభా నిల్చుమండె

నీవాచుమనె సదా నీరువిద్యాధులు

మించినప్రేమక కలిమియగుదు

నీనాటకములనె మానీయము లని

బుధకవిబృందము లొప్పాడుమందు

మఱచిపోవుద మన్నును మఱపురాని

దాయె నీదివ్య చరిత్ర మీయవనిశ

నక్కరా మమ్ము విడనాడి యరిగివానె

నూరిజనగేయ ముత్తరా ట్టుబ్బరాయ.

సీ. రామచంద్రబుధేంద్రు రాజించిట్టియా

భువందు సోవిశ్వాదో చరణు బిలికి

నిముందు చనిట్టి పిర్మలు నాకేసు

గాంచిన యాత్మాత్మ గడచినాడు

మావృత్తించితి మారిగొన్నాఁ గాచి

నట్టి శైవోదా సేవ కరిగినాడు

అధిపులకు విప్రవిశ్వమతిశయిల్ల

నిక నిటనుండెనూడదం చెన్నుకొనరు

గర్వపురిక జేరబోయితే వరులుభేంద్ర

నూరిజనగేయ ముత్తరా ట్టుబ్బరాయ.

సీ. వాక్యే రాఘండు నడిచె పరమ్యున

కల సుస్మృతమునకెం కేదిదిక్కు

ఆంధ్రాంగ్లభాషల సతిభోధకుడనై

నీనేగితిరొక్క నిష్టనొసగి

ప్రొండువక్రీస్తునిద్యార్థుల సమగతి

నరయన్ శైవోదా సేవ కరిగినాడు

అక్కటా యీకలాల వెన్నుకట్ట

దశల బొల్పడగానన్న దా యటందు

దోచెనీయోగంబిక దుర్భంబు

నూరిజనగేయ ముత్తరా ట్టుబ్బరాయ.

వైద్యభర్త ప్రకాశిక

మూడవతరగతి ముద్రితము. వెల రు 3-0-0.

ఈ గ్రంథము హిందువులెల్లకు ముఖ్యముగ ద్వైజాలకు అందు వైద్యులకు అత్యంతోపకరమైనది. ఇందు అనేక ధర్మములు వివరింపబడియున్నవి. ఇందు శ్రీమహాభక్త్య కావర్తితము అక్షి న్యసించిన సోమయాజులవారి తిలకితచరిత్ర క్లుప్తముగను గమనింపబడినది. మరియు శ్రీ సోమయాజులవారిచే ప్రకటింపబడిన అన్ని గ్రంథములను గలవు. ఈ గ్రంథములన్నియు ముఖ్యముగ ఈ శైవ్యధర్మ ప్రకాశిక ప్రతివైద్యునియింట నుండవలసినది. గ్రంథముల జాబితా (కాటలాగు) కోరువారు అర్ధశాచీటిని బంపిన బహియగలరు.

చీమకుర్తి బసవయ్య

దర్భంగా

తెలుగుప్పనివారిణి (157)

చర్యమువైసందు తెలుగువల్లు వైభావతలన భూచీగా 8 దినములలో నయవగును. శుద్ధ వసమూలికలచే చేయబడిన ఈ ఔషధము టుపీశ్వరునిచే కనిపెట్టబడినది. నయముగానిచో ధరకు రెండింతలు చెల్లించవలెను. టుడి 1-కి వి. పి. ఖర్చుతో సహా రు 3. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

HAKIM ABDUL HAJI, P. O. Kamtaul, Darbhanga B. త. O.

సుప్రసిద్ధమైన నంజన్ గూడు దంతచూరము.

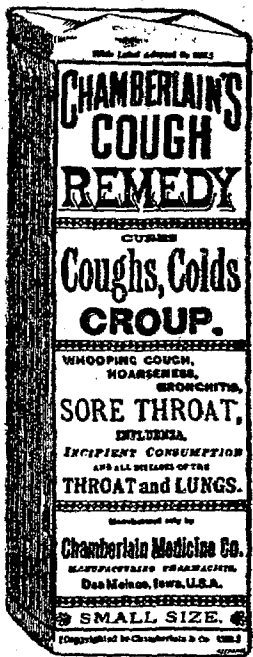
రెండు కుటుంబరత్నములు

దంతములను శుభ్రపరచుటయందును, తెలుపుచేయుటయందును, పలుకృష్ణమును కలగఁజేయుటయందును ఆమోఘమైనది. శుద్ధమైన వసమూలికలచే తయారుచేయబడినది. మనోహరమైన నూనూనగలది. తీపులేక ఉప్పుకలిపినది పంపబడును.

1 పొట్టుకు 1 నెలకు సరిపోవును. ధర 1-కి రూ 0-1-0; 12 పొట్టులు వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ 1-0-0.

శ్రీకరకస్తూరిమాత్రలు:- బిడ్డలు మొదలు ముసలివారి వరకు సకల వ్యాధులకు ఉపయోగించవచ్చును. 250 మాత్రలుగల టుడి 1-కి రూ 0-4-0; 12 టుడ్లు వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ 3-0-0 లగును.

ఆయుర్వేద విద్యార్థి బి. వి. పండితులు, నంజన్ గూడు పోస్టు. (మైసూరు జిల్లా) (1)

చేంబర్లెన్ గారి దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వాయువు అను బిడ్డలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రొమ్ముపడి నెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి పటా పంచై పోవును, అన్నిజాగాలలో విక్రయించబడుచున్నది. (2) 33

Are you in the Full Glory of Manly Strength? If not, you are in urgent need of radical remedy to regain your strength and Manly Power. TRY BRISHYA JOGA. Prepared on the basis of Makaradhwaj Gold, Musk, Etc., in assimilable form. It Guarantees Results. It quickly renews VIGOUR and VITALITY and restores power of SUPERB-MANHOOD. Price one Phial (to last 30 days) Rs. 6-4. Per V. P. P. Rs 6-10. THE Kalpataru Ayurvedic Works (Hd Office) 94 Grey Street, 173-1, Harrison Road, Bara Bazaar Branch CALCUTTA.

ERASMIC

ఎరాస్మిక్ నబ్బులు (స్నానమునకు) దేహసాందర్యమునకు అత్యద్భుతముగ తగియున్నవి. అందముగ నుండగోరు నారీరత్నములకిది యొక ఆహారము, బలము నిచ్చు మందు. దుఃఖములను బాట్రొలి దేహమునకు సువాసన నిచ్చును. దేహముయొక్క కాంతి వర్ధిల్లగలదు. ఇటువంటి సబ్బులను జూచి మోసపోకండి! అన్నిపాపులలో దొరకును. (సి)

పుటల 180 పుస్తకము ఉచితము ఆరోగ్యమును శాశ్వతశుఖమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యహర్షమును కలగజేసి కఠినసాధ్యమును దృఢగ్రామ్యమును ఆయుర్విద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇశాముగా నీయవలెను. పోషకార్థియు మేమే భరించి పంపెదము. వెంటనే వ్రాయుడు. వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందజీ, ఆతంక నిగ్రహ ధోవధాలయము. 26. బ్రాడ్వే, మద్రాసు

జాబులు.

హిందీ ప్రచారాశ్రమము - రాజమహేంద్రవరము కొద్దిదినముల క్రిందట యాక్టివిటీ కల సంగరాజు మంత్ర మూర్తిగారు వాసినలేఖను జూచివాడు. అందు వారకొన్ని ప్రశ్నలను మాచించి వానికిదగు ప్రత్యుత్తరములను గోరియింది. సేనుగూడ యాశ్రమ విద్యార్థినగుటచే, శాశ్రమపరిస్థితులు బాగుగఁ దెలిసియుంటుంటేనే వారికిఁ బ్రత్యుత్తర మిచ్చుటకుఁ బూనుకొంటిని. మంత్రమూర్తిగారు వెనుక ఆశ్రమమున తీసికొన్న పరిశుచాలదాయనియు, వేరొకప్రచార కర్తకుఁగల్గెను లేదనియు, యిది ఆధికారుల పక్షపాతబుద్ధి గాని వేరొండెనియును గాదని వేరొని యున్నారు. ఆశ్రమ విద్యార్థియైన మంత్రమూర్తిగారికి మనవిద్యార్థుల యొక్క సామర్థ్యములు తెలియకపోవు. సమ్యేకము వారెంత పోషనను వారి గడుపదేశమునుండి లాభమును గ్రహింపలేక, సమయమును బోగొట్టుకొనిపొందీకావలసి మాట్లాడుటకు బదులు వెక్కువయిది విద్యార్థులు స్వేచ్ఛారు సారము తెలుగుభాషయందు తమకాలమును వ్యర్థపరచి తమ జ్ఞానమును భాషాతైలిని వెంపొందించు కొనఁజాలక పోయిరి. మనలో నిజముగ యెంతయిది ప్రచారార్థుల నిష్పక్షపాత బుద్ధితో నాలోచించిన యెడల తెలియకపోదు. అనన్యులను హిందీ భాష ప్రచారకులుగ నియమించి సమ్యేకమునక భాగ్యతి రాకుండఁ గాపాడుటయే కాక విద్యార్థులకు భాష విభిన్నవిధమున కొనుటకు తగిన యవకాశముఁ గల్పించినందులకు మనసమ్యేకము నా రికి గృతజ్ఞతాభివ్యక్త వందనము లర్పింపవలసి యున్నది.

హిందీ ప్రచారాశ్రమ విద్యార్థి

నూతన ఆయుర్వేదపాఠశాల-బెజవాడ ప్రస్తుతిలో ఆయుర్వేదముయొక్క గౌరవము భరతఖండ మందంతటను రాను రాను హెచ్చుచు పాశ్చాత్య విద్యావ్యాప్తి మోహితులనుగూడ సుదృఢించుచున్న విషయ మెల్లతరు విదితమే. ఇట్టిస్థితిలో ముఖ్యముగ నాయుర్వేదముయొక్క నిజతత్వము వెల్లడించి యాక్టివిటీ చి స్థాయియగుటకు ఆయుర్వేదశాస్త్రము విద్యార్థులకు కుపదేశింపబడుట ముఖ్యసాధనము. కాని యీ కార్యము విశేష ధనవ్యయముతోను బహుజన సంపత్తితోను కాదగి యుండుటచే సులభసాధ్యము గాక శాస్త్రప్రచారము మిగుల అపకృతముగా జరుగుచుండెను. అందువలన నెప్పుడో ధనము చేతనారు నియు పాఠశాల తోర్పులు జేయవలయుననియు యోచించుటకంటె నొక్కొక్క ఆయుర్వేదశాస్త్రవేత్త వారి వారి కక్షికాలిది కొంతయిది విద్యార్థులను చేర్చుకొని యుచిత రీతి వారికి విద్య గరపుటయే యత్నవర్తమము. చిరకాలమునుండి యిచ్చుట ఆయుర్వేదపాఠశాల యేర్పరుపవలసినదిగా నెన్నుచాలయిది విద్యార్థులును వెక్కు ఆయుర్వేదాభిమానులును కొదవయింది. కాని యీకార్యము నవలంబించుటలో యుండు కష్టముల స్వయముగా ననుభవింపకున్నను అస్పృహవ్యవస్థలకు శ్రీగోపాలదాస్యలవారి యనుభవమున, కొంతవర కెక్కి యుండుటచే సాహసంపూరితపోయి. అయినను శాస్త్రప్రచారముమిక్కిలి యావశ్యమై యుంటుచేతను వెక్కువిద్యార్థులు కొరుచుండుటచేతనే ఆయుర్వేదప్రచారః కర్తవ్యః అను గురువర్యులకు శ్రీఆచార్యులవారి యంతోష్ఠపదేశము ననుసరించి నుం, నాకు గల యత్నించికొన్నాస్థానభవములను వ్యక్తపరుచుట నా ముఖ్య విధిగా దలచి యీ ఆశ్రియజకుద్ధ దేశమి(విజయదేశమి) నాడు ఆయుర్వేదకళాశాల ప్రారంభింపదలచివాడు.

ఈశాశాలయందు అభిలభ్యత ఆయుర్వేద విద్యాపిత పరిశులకు ఆరసరమగు విధానముతో విద్యగరపబడును. ఆయుర్వేదవిశారద భిషక్ అను రెండు తరగతు లేర్పరుపబడును. విశారదపరిశుకు చదువువారల సంగృహ్యతమున వాటకాంత సాహిత్యము గలవారుగ నుండవలెను. భిషక్ పరిశుకు చదువు వారలు తెనుగుభాషయందు మంచిజ్ఞానము గలిగియుండవలెను. కొంచెము సంగృహ్యజ్ఞానము కలిగియుండుటకత్తెచము. విద్యార్థులు జీతము నీయనక్కరలేదు. భోజనాదిసౌకర్యములను వారే యేర్పరుకొనవలయును. ఈ పాఠశాలయందు చేరదలచుకొను విద్యార్థులెల్లరు, విజయదేశమివాటికి యిక్కడకు రావలెను. ఉత్తరములను యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను. ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ. నోరీరామశాస్త్రీ.

పంచమోద్ధారణ

18-9-22 తేదీ పత్రికయందు పంచమ సంఘోద్ధారణగద్య జరిగినట్లు జరుపుటఁజేసి నీమనవివ్రాయ నుద్ద్యుక్తుడనైతి. ఈ పంచమోద్ధారణ, దేశోద్ధారణమునకు మూలమైన దనుట నిస్సందేహము. పంచమజాతిప్రముఖును, మాచినవారికి తప్ప తదితరులకు వెలియదని నాదృఢనమ్మకము. పంచమోద్ధారణకుఁ బూనుకొన్న మహనీయులు వారు ముందుటవచ్చు మార్గమును జూప ప్రార్థితులు. ఈప్రాంత్యము అనగా కదిరి ధర్మవరము తాలూకాల లోని పంచములకు విద్యయందు దాసకై నున్న. వారిజీవనాధామే బహుకప్తముగా నున్నది. వారి యుద్ధారణకై బహువిధముల శ్రమపడుచున్న ధర్మవరము తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటువారిగు మ-రా-రా-శ్రీ ఇ. ఎన్. వేంకటమెయ్యప్ప నాయుడు గారు, వారిశ్రమల స్వయముగ విచారించుచు, నగభర్తములవ్యాకసూయయినను వారిని సమాధానపరుపజేసి, పల్లె లోనుండు హిందూ పాఠశాలలయందు దీయాదిమాంధుల తేర్చి వారికి విద్యాబుద్ధుల నేర్పింపజేసి క్రికాములగుచున్నారు. ఈ ధర్మవరము మాధ్యమిక పాఠశాలయందు ఆదిమాంధులవారను జేర్చి బోర్డు నుండి వారి కుపకారవేతన మిప్పించుచున్నారు. ఇట్టివారివై కొందరగ్రవర్ణసంజనితులైన మహాశయుల కారణము, అనాయ. నిన్ను బాతుద్ధారణకై రాత్రింబళ్లు పాటుపడుచు ఎక రేమనుకొన్నను సరకుగొనక కార్యాగ్రుత్తుడై ఉండుచు, పరోపకారార్థ విచారకరీరమృత నాశోక్తి ప్రకారముండు శ్రీవేంకటమెయ్యప్ప నాయుడుగారు శ్రీ గవర్నమెంటువారిచే నురల ధర్మవరము తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నియమింపబడి రని వినుటచే, వారికి నెంతపాటు పడగలరోయని యత్నఁతానంద మగుచున్న యున్నాము. సి. డి. పాలు, ప్రధానోపాధ్యాయుడు, గోల్ల పంచమపాఠశాల, ధర్మవరము.

ఆంధ్రులకు హిందీపత్రిక

(1) మన ఆంధ్రదేశమునందు మూడునాలుగు సంవత్సరములనుండి హిందీప్రచారము జరుగుచున్నది. ప్రతి నగరగ్రామములందు శ్రీపురుషుల కేటలు హిందీ నేర్చుకొనుటకు చాల కుతూహలము చెందియున్నారు. మరియు కొందరు హిందీభాషయందు మంచి యోగ్యతను సంపాదించి ముందు జరుగుట దచాలా ఆనందము లులుగుచున్నది. హిందీ భాషయందు ఆంధ్రులకున్న అభిమానము పర్వపాతీకమనట నిర్వివాదాంశము. చాల ప్రదేశములందు మాకార్యాలయముయొక్క ప్రచారకుల చేతను ప్రచురింపబడిన హిందీ స్వబోధిని ఆది పుస్తకముల చేతను హిందీ ప్రచారము జరుగుచున్న సంగతి అందరికి తెలిసినవిషయమే. కాని ప్రచారమునంతయును సంఘటించి యేకమాత్రముగా జేయుటకు దక్షిణ హిందూదేశమందు యొక హిందీ పత్రికయొక్క అవశ్యక ముండుటచేత రేపు శ్రీవిజయదేశమినుండి మేము "రాష్ట్రభాష"యను పేరిట ఒక హిందీ పత్రికను ప్రచురింప బోవుచున్నాము. కొద్దికాలము క్రిందటనే మద్రాసునందు స్థాపింపబడిన భారత తిలక్ అను హిందీ వారపత్రిక ఇప్పుడు మూలపడుట చేత వైపత్రికవంటి పత్రిక అవశ్యకమగుటకు సందియములేదు. ఈ పత్రిక, అందరికిని తెలియునట్టి సులభతేలియందు హిందీ వాక్యముందు భ్యాతి గాంచిన విద్యాంసులయొక్క నీతి ధర్మ సాంఘిక సాహిత్యసంబంధమైన వ్యాసములతోడను మనోరంజకములగు చిన్న చిన్న కథలచేతను, శ్రీకులసీకీర దాసాది సత్కవుల చరిత్రములచేతను చక్కని చిత్రములచేతను విరాజిల్లుచుండును. అన్యభాషాభాషీయు లైనప్పటికిని మహాభాష్టాది దేశంబులందులై ఆంధ్రదేశమునందుగూడ నుప్రసిద్ధులగు హిందీలేఖకులను ఉన్నప్పుముచేయుట ఈ పత్రికయొక్క మరయొక ముఖ్యయందేశ్యమై యున్నది. హిందీ భాషాభిమానులగు ఆంధ్రు లెల్లరును ఈ పత్రిక చిరస్థాయిగా నుండునట్లు తోడ్పడెదరని విశ్వసించుచున్నాము. అందరికిని వీలగునట్లు ఈ పత్రికయొక్క సంకల్పరచందా మూడు రి రూపాయలు మాత్రమే విధింపబడినది. వ్యర్థముగా పోనుకర్చుట అగుటవలన వి. పి. ద్వారా పత్రికను పంపదలచుకొనలేదు. ఇందువలన చందాదారులుగా గౌరవారందరు మూడురూపాయలు మనియార్డరుద్వారా ఓపి వారిపేరు రిజిస్టరుచేయుచుకొన ప్రార్థితులు. మాదిరిపత్రిక రి ఆజారస్థాంపు పంపినయెడల పంపబడును. ఆంధ్రనాయకులును తదితర పోదరుసోదరియగులందరును నీ పత్రికమునకు చేయూత నొసంగుదురగాక. పోతకూచి హృషీ కేశకర్త సుకూదకుడు

నెల రెండు సంధి షరతులు

మిత్రమండలి రద్దుజేయుటకు నిశ్చయించుట

కేసులుగాకి సంయుక్త లేఖ సంపుట
కాకాప్లాంటి నోపీలు, అడియానోపీలు, తూర్పుభేసుదేశములు తర్కినశము చేయబడుట
కేసులువలన వలంబులు తటస్థ ప్రదేశములో ప్రవేశించుట
ప్రైయిట్టు తురుమ్మ పాలనములో నుండుట
'ప్రైయిట్టు' అందరకు ప్రవేశ ముండుట

సామిప్యప్రాచ్య సభాఫలితములు

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 27:—సామిప్యప్రాచ్య సభాసభ్యుల కలెక్షన్లు గ్రేటు బ్రెజిలీ, ఫ్రాంకో ఇటలీ వారు హాజరైరి. వీరందఱును ఎలిజ్ బెర్గిని సభకు హాజరైనందున సభ్యులందఱి. మరలవా సభాసభ్యుల హాజరైనందున, అడియానోపీలు, ప్రైయిట్టుకు గుర్తింపు అధికారములో నుండుట నిశ్చయించిరి. కాని ప్రైయిట్టు తటస్థమున నుండునని అభిప్రాయము గోరిరి.

తురుమ్మలు తటస్థ ప్రదేశములు కాటవరి పరమగుడేరి రజేర్నననే ప్రయత్నములు గుర్తించినను.

పరాసు రాయబారులు స్పెర్మా కేసులు

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 28:—ఫ్రాంకో ఇటలీ వారు కేటి సాంకాలము బూలొకకు బహుమతముగా మెలుబు పొగరూదలో స్పెర్మాకు బోయెదరు.

మిత్రమండలి చర్యలను

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—మిత్రమండలి తుర్కికి ఆహ్వానము సంపుటపాడ తుర్కి గ్రీకు, మిత్రమండలివారికి సభ్యముగ విధి సాధ్యమైతలవలలో ఏవోదిధముగ గురుతుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము, ఫ్రాంకో ఇటలీ ఇహాను కుమేరియా జాగోస్టా యా, టర్కిదేశముల అధికారులు వెనిసుగా గాని ఇతరవారిని, కాని ముందు సమావేశ మగుచున్నవలయు గనబడుచున్నది దినలో వెప్పటికినీ పరిచయము క్రమములను లుక్కుచారి కిచ్చుటకు తేసివీర్చుటకు మిత్రమండలి సభాసభ్యులను, కాని ఈ క్రిందివరులకు ఆహ్వానించబడలేదు. డెల్టావెర్గిలవారిని కాపాడుట, కాంతియుతముల వాతావరణమును క్రమమైన అధికారస్థాపనమునకు విలగుటలు తేసికొన్ని షరతులయందు ప్రైయిట్టులకు తేసివేయుట, సావాజాతిసమితి గుర్తింపునకును కందనముకంద దార్జి సెల్సు, మాల్కోరామద్రము గర్వనకు అందరకు ప్రవేశముండుట, జాతిని బట్టియు, సంఖ్యను బట్టియు స్వల్పసంఖ్యకుల లాభములను కాపాడుట జరుగకలయును. టర్కిని సావాజాతిసమితిలో తేసికొనుటకు బ్రిటిషు సేంది, ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు విలపించెదరు. సభ్యులను కార్యములను దాల్చిన వెంటనే కాకాప్లాంటి నోపీలను టర్కికి కనలేదనునది మిత్రమండలి షరతులను కాగ్గతమును కృత్రిక రింపుచున్నది. మావేము జరుగుటకు పూర్వము, మిత్రమండలి సేనాబలు, సర్కులు, గ్రీకులు చేసికొన్న బడలబడికలను అనుకొన్న రింకిగర్వకు గ్రీకులు మరలబలుల మిత్రమండలి తమ పనులను దింపిరి. ఈసరి నిమిత్తము ముదేరియాలో గాని, ఇస్మియలో గాని మిత్రమండలి ముస్తఫా కేసులుసావాజాతి షరతులను గలిసి సంకల్పించుకొనలేదు.

కాంతిని మరల సాపేక్షకులకు మిత్రమండలి టర్కితో స్పృహతుని టల్ల ప్రవర్తించి తోడ్పడినటుల కే ప్రవర్తించగలరని గానితే తటస్థమగుచున్నది.

పూర్తిచర్యలు

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—సామిప్యప్రాచ్య సభాసభ్యుల కలెక్షన్లు గ్రేటు బ్రెజిలీ, ఫ్రాంకో ఇటలీ వారు హాజరైరి. వీరందఱును ఎలిజ్ బెర్గిని సభకు హాజరైనందున సభ్యులందఱి. మరలవా సభాసభ్యుల హాజరైనందున, అడియానోపీలు, ప్రైయిట్టుకు గుర్తింపు అధికారములో నుండుట నిశ్చయించిరి. కాని ప్రైయిట్టు తటస్థమున నుండునని అభిప్రాయము గోరిరి.

ప్రాచ్యులకు మిత్రమండలి అందరు గలిసి ఒకేలేఖ సంపుట కంగీకరించినది ఎవరికాతే లేక సంపదములు. తాత్కాలిక చర్యలను మును నిశ్చయించుటకు టర్కివారు ముజేరి యాలో ప్రారంభ సమావేశమగుటకు ఆహ్వానించ బడుచును. కాకాప్లాంటి నోపీలకు ప్రార్థన టర్కికిచ్చివేయుటకు క్రెంచి వారు ఆహ్వానించు దున్నటుల తెలియుచున్నది. మిత్రమండలి ప్రైయిట్టులను సురలించుటకు గూడ బూనూగొనిరి తెలియుచున్నది కాని సావాజాతిసమితి పాలనముకు లోనై భేసు

టర్కి కేసులు జేయబడును కాని కట్టుదిట్టములతో ప్రైయిట్టు, నుండి సేవలను లిగించకలెను.

భేసు - బ్రెజిలీవైఖరి

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు భేసువిషయమును తుర్కము అశేసుమలను సుదారభావముతో దను, కాంతిని క్రమితోదను, సావాజాతిగ యోచించుటకు సంధిలే మున్నవని అధికారులకును కంగీకరింపకలె తెలియుచున్నది.

కాని ఇదికాని ఈవిషయము అందరకును ముఖ్యమైన దగుటచేతను అందరును ఎలిసి సాధారణముగా యోచింప వలసి యుండుటచేతను స్వంతముగ బట్టిదని ప్రత్యేకముగ తమ అభిప్రాయమును తెలియజేయుటకు ఇష్టపడలేదు.

ప్రైయిట్టు అందరకు ఉపయోగపడుటకు లాయిడ్ జార్జి గారి ముఖ్య ప్రతిపక్షము

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—దత్తసంగిపీఠాలో వ్యతిరేక ప్రచారకులతో లాయిడ్ జార్జి గారు ప్రస్తావించుచు వెట్టు తెలియజేసి:—సామిప్యప్రాచ్య జిత్ విషయమై పారదాటు అభిప్రాయములు బహువిధముల వాటినిగూర్చి వెప్పలనియున్నది. సైనిక, సావాజాతిములను దిట్టముగ కూడవీయుటకు ముఖ్యముగా కారణములు రెండుంటున్నవి. మధ్యధరాముద్రము బావనీనకును నున్న సముద్రముల స్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధించినది ముడటి సంధి. ఇది చాల ముఖ్యమైనది. ఇది అన్నిటికంటెను ప్రధానముగ ప్రారంభమగును. సామ్రాజ్యవంశమునకు దార్జి సెల్సు ప్రధాన ఆయువుపట్టు అని ఈ మధ్య మనకు యుజువుచేసినది. సర్వరక్షణము గూడ సామ్రాజ్యతేయమునకు ముఖ్యమైన విషయమని తెల్లమైనది. టర్కివారు ప్రైయిట్టును మూసివేయుటకు టర్కియా కూలిపోవుటకు కారణమైరి. కుమేరియా పరాజయమునకు కారణము. తెల్లముతో బోగు కాలకాలము సానుటకు కారణమైనది. ప్రైయిట్టును మూసివేయుట బ్రోహమైనది. గ్రేటు బ్రెజిలీ, వెంచువారిని కిర్కిఎ తియుకృష్ణ జగ నుండవలసియున్నది. ప్రపంచకాంతిని నిలబెట్టుటకు ప్రైయిట్టును ప్రవేశముండుటలను అందరకును ఫలప్రదము. అభయముల నీకువలెను. ఈ యభయము లున్నచే ప్రపంచకాంతి చేకురను. ఈయన ప్రత్యేకము సెరవేరకుండ లేసికొన్న సంధి పరాజయము తుల్యము ఈ మధ్య బ్రిటిషువారు చేసినపని ఏదనిన సావాజాతిమునకు ముఖ్యమైన ఈసముద్రము అందరిని ఆహ్వానమును నుండుటల తేరి. ఈవిషయములో గ్రేటు బ్రెజిలీ ప్రత్యేకముగ పనిజేయుటలేదు. 1918 సంవత్సరములో మిత్రమండలి తేసికొన్న బడలబడికను ఆహ్వానము దెట్టుచున్నవారుగాని ప్రార్థన ఏమియు జేయుటలేదు. ఆ బడలబడికకు కృతజ్ఞతముగ ఒక అంశమైన ప్రవర్తించలేదు. ప్రవర్తించును. అట్లనర్పితి మేరి సామ్రాజ్యము మనలకు ముఖ్యకొన్నపుడు మనము ఆ బడలబడికకు ప్రతిరూపముగ ప్రవర్తించి వారమేని నమృతద్రోహము జేసివార మగుదునని లాయిడ్ జార్జి గారిని

యుద్ధము నాపుజేయుట

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—అత్యుద్ధమగు ధూరముగా మహా యుద్ధమునకు వ్యాపించుచుండేయుట. ఈయుద్ధమునకు తురుమ్మలు, గ్రీకులు కారణభూతులని నిందించుటకు లాయిడ్ జార్జి గారి ప్రయత్నముండలేదు. ఈవిధానమునకు స్పెర్మాకులకు దెట్టుట, పాత్రలను గావించుటయే వ్యాధియగును. కానియులు. అట్టి దౌర్జన్యములకు జేయకుండ నివారించలేక అస్మేయము మనము కాకాప్లాంటి నోపీలకు సాగనిచ్చితిమేని మరల ఈ ధూరదారులుయు జరుగునని భయమగుచున్నది. బాల్కన్సు గూడ ఆ అస్మేయాలలోతేరి ముండునని భయమగుచున్నది. 1914 సం॥ వ బాల్కన్సులో యుద్ధ మెటులు ప్రారంభమయ్యెనో తెలియజేసిను. కాని అతను మైసరు యుద్ధము యూరపు నకు వ్యాపించుచుండేయుట ముఖ్య కార్యము మరల గ్రీకు తురుమ్మలవిషయమై బ్రిటిషువారు నిష్పక్షపాతియతో ప్రవర్తించిరి. ఇటీవల గ్రీకులు తటస్థ ప్రదేశములనుగా కాకాప్లాంటి నోపీలు విడుదల పోక ప్రయత్నించిరి. తటస్థప్రదేశములో అనుగడ కూడదని కేసులుగాకి తేసివీటులే బ్రిటిషు వ్యవస్థాపక పతి మిత్రమండలి ప్రైయిట్టులతో గ్రీకులను హెచ్చరించెను. నిరూపణలగు సౌకల్యము ప్రైయిట్టులో ప్రవేశించుట కను

కాక ముందుటకు కావలెను తన స్వాధీనములో నుండునని వలసి కచ్చెననిరి.

తటస్థప్రదేశములు

జాతిసమితి అధికారములో నుండుట
ఒక గ్రేటు బ్రెజిలీవైఖరిముగ అత మార్తమే ఎలిజ్ బెర్గిని చావకులను స్వాధీనములో తెట్టుకొనలేనని వాదన ప్రాయముగా వాని కృత్రికరీతిచేను. ఒక గ్రేటు బ్రెజిలీవైఖరి వాస్తవతా యుండవలెనని వాదన ప్రాయము కాదు. అన్ని జాతులలాభము మిత్రము ఈప్రైయిట్టు జాతిసమితివారి అధికారములో నుండవలెను. కుమేరియా కుమేరియాదేశములకు ప్రైయిట్టు స్వాతంత్ర్యము ఆయువుపట్టువంటిది. ప్రాపంచిక రక్తమునకు గూడ చాలాట్టుకొన్నవగుచున్నది. కాకాప్లాంటి నోపీలు కుర్కి స్వాధీనములో నుండవలెనని ఇటీవలలో తేసివీరనినందుండి ఇతరుల ఎంతమాత్రము జరదాటులేదు. తూర్పు భేసు అధికారము సుగూర్చి ఆటంకము దెట్టుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తలపడలేదు.

1918 వ మిత్రమండలి ప్రకటించిన సాధారణవిధానము నుండి ఎ తమాత్రము వెనుకొనుటలేదు. మ్యాండేటుల ప్రకారము స్వల్పసంఖ్యకుల లాభమును కాపాడుటకుగూర్చి తేసివీరని విర్మాటులు భంగమైచిగాని ప్రైయిట్టునుగూర్చి తేసివీర్చుటలు ఎంతమాత్రము కూర్చుండలేదు.

సంధిసభలో ఏమి సంప్రాప్తమైనను సభ ప్రైయిట్టు స్వాతంత్ర్యమును సూర్య విడిచివెట్టుచు చలవలె క్రమముగా కాకాప్లాంటి నోపీలు ప్రభుత్వమువారివిడ అధికారిగాదు. 1914 లో నున్న దానికంటె అధికములు ఎక్కువగా లాభముగ నుండవలెను. అందుచేతనే గ్రేటు బ్రెజిలీ ప్రత్యేక విమోక్షకులకు కారణమయెను. అందుచేతనే ఈవిషయమై కేసులు ఇట్లే విర్మాటు జేయెను.

జామినియనులకు ఎందుకు సహాయముననను కలుగుజేసితిమి?

ఎలిజ్ బెర్గిని ఆస్టేరియా మ్యుజిలాండులకు ఎక్కువ సహాయముగలను. దార్జి సెల్సు జలసంధిలో అందరకును స్వాతంత్ర్యముండుటకు జేయుటకై వీర ఎంతమందియో శను పూరితముగా భావించి ప్రాణముల నర్పించిరి. ప్రైయిట్టును స్వతంత్రముగ జేయుటకు ఎవరైన విరోధించి ఆటంక నిరోధించదని తెప్పటకు వాడు నానిన స్వాతంత్ర్యమువారి కాధారము వాక్కుగలను.

దార్జి సెల్సు దగ్గర రెండవ బ్రిటాన్లును గ్రేటు బ్రెజిలీ అపేక్షించలేదని లాయిడ్ జార్జి గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి అన్ని జాతులవారిని ప్రవేశించుటకు వీలుగనుండు నటులు సావాజాతి సమితివారి స్వాధీనములో నుండవలెనని గ్రేటు బ్రెజిలీవారు యభిప్రాయమిరి.

అమెరికనులు లాయిడ్ జార్జి ని ప్రశంసించుట

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—కాల్గి 8.59 గంటలకు. అత్యుగమున అమెరికనులు. యూరపులో కాంతిని సెలకొన్నట్లుగా మిగిల జేయుచున్న విర్మాటులు మారితేయు తృప్తికరముగ నున్నవి. ఆ గడ్డతేయు లందరును తమ విద్యుత్ ఫర్వమును నివ్వకొనవలెనని నమ్ముచున్నారను. కళ్ళుతరించ చేసివార తేరు తెలియలేదు.

గొప్పద్రవశాంతి

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—అంగోరావారికి ప్రత్యేకముగ ప్రతివారును తేభసంపుటకు బడలగ అందరును గలసి ఒకేలేఖ ను బంపుటకు మిత్రమండలి నిశ్చయించుకొనబడె వ్యాధిముగోను లండనులోను కొంతకుటు మన స్థిమియు గల్గిరి. ఇతర అనుకూలముగ జరుగునని అనుకొనలేదు. కానికర్ణకాధాయికేత వార్త కృషికలన కష్టములు ఫలించినవి.

నిజముగు సభ్యులయే

స్వారిసులోనున్న బ్రిటిషు వారువారుతో క్షేమాముగ మెలగుచున్నవారు కొందరు ఇదివరకెల్లను ప్రత్యేకాభిప్రాయముతోనున్నవారు ఇప్పుడు ఏకాభిప్రాయములయ్యుండుటకు వాల సంకీర్ణించుచున్నాడు. కల్లజాల్లినబ్బర కావనియో కాత్వ ఈమగలందు సభ్యులయై యభిప్రాయపడుచున్నాడు. ఇటీవలు ప్రపంచముయొక్క ఆశయములను, సౌమ్యులకును విషయములను పారద్రోలుటకును, రిక్కి ఇతరులవారు లాభములను కాపాడుటకును బ్రిటిషువారు తేసివీ ప్రయత్నములు చిరస్థాయి గనుండవచ్చు ననుకొనుచున్నాడు. యూరపు తాయోగ్యతలనుబట్టి తేరునూచనలను మూర్ఖప్రభుత్వములవారు గికరించిన అన్నిటి కొని ముందు ప్రవేశము కలగజేసికొన్నది బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారేడిని అంగీకరించకలెదరు. ఇటలీ వెంచుదేశమువారు జామినియనుల ప్రైయిట్టును కృత్రికముగ గూర్చి టల్లదలజాపుటచే గుర్తించిరి. అందుచే కర్ణకాధాయి ఈవిషయమున సావాజాతిసమితివారికి తెలియజేయులెనని వాదియుటకు ఆనకాశము గల్గిగను. అంగోరావారు ఆహ్వానమును నివారించునని బ్రిటిషు ప్రైయిట్టు ప్రభుత్వమువారుకునుచున్నాడు. అయినప్పటికినీ ఏది సంప్రాప్తయెను అన్నిటికినీ సంగీధిలయి మూర్ఖప్రభుత్వములవారును ఉన్నాడు.

అహోర పదార్థముల ధరలు:— ధరశీమియను
తగ్గక పెచ్చక నిలచియున్నవి. విశాఖపట్నం గోదావరి జిల్లా
లలో రానున్న కుష్మాందా దినుసునకు కొంచెము వాకమును

దేశబంధుదాసుగారు

దేశబంధుదాసుగారు
కాశ్మీర సంస్థానమునకు పంపిన ఉత్తరువులోని విషయములు

మాలికులూలు ఖానుగారు
మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు వివరము

మూల్తాను కొట్లాట

జలము : బాబాగారు బహిరంగనభ. పండిత మూలవాద్యగారు మున్నగు ప్రముఖులు లుబ్ధులైనందుట

సింధుదేశమున ననభయోద్యమ ప్రచారము

నల్ల పంటపంటలు ప్రకాశంగా న్న సందర్భము - సుకార్మారులో పంచాయతీకోర్టు వాటియ పాత శాల బాగుగా పనిచేయుట

శ్రీయుత ప్రకాశంగారు 30 వ తేదీనరకును చెన్నపురికి గారు.

దేశబంధు దాసుగారు కాశ్మీరు ఉద్యోగుల ఉత్తరువు

శ్రీయుత కాశ్మీరు-సెప్టెంబరు 20:— నం 2056 రు, సి. 105. నాను. నాకు బహు కాశ్మీరు సంస్థానము నుపాధికారియైన నభయోద్యమ ప్రకారము దేశమున మూల కాశ్మీరు సంస్థానములోని రాజకీయ గాని మిగిలిన పూచీయ నియంత్రణను మిగిలినవిలో మిగిలినవిగా జూడ వలసివచ్చును.

పూచీయ

దేశమున అభ్యంతరములకు సంస్థానమునకు చెల్లు తిని పూచీయము నుపాధికారియైన. ఈ రాష్ట్రమునకు వచ్చు రాజకీయములందు ప్రత్యక్షముగా నభ్యంతరముగలదే దేశమునకు చెల్లుతున్నది అని ప్రాసింగులకు తెలిసి ఉద్యోగులకు బాధగా నున్నది నిరాకరించి.

సంజాయిలో

హిందూమహమ్మదీయమైత్రి

పండితమూలవాద్యగారి ప్రసంగము

24 వ తేదీ సాయంత్రము అమృతము లలితబాలా బాగుగా పండిత మహమ్మదీయమూలవాద్యగారి అభ్యంతరములను సహించి నిరాకరించి మూలవాద్యగా రిటుల నుడిచి.

మూల్తానులో జరిగిన చర్యలు మనకంటెగిరి తలవంపు లుగలదేను. మూల గావేయించుటకు మనవికోరులకు నుంచి అను శ్రమ చేసానని. దేశమునకులను తెలుగుగోను. పక్ష పాతిముగలను నెజమున కిప్పిపుచ్చలేదు దురుజ్జేతుతోను నేనిట్లు నెలపులేదు. ఆ వివరములను విన్నచో మిగిలినను గలవును లుగలదుగో నేను ఆ వివరములను తెలుపవలసి.

సింధు దేశమునముల పాతచేయట అనభయము లను బాధించుట చాల సంతాపకరము.

ఉత్తము లిగు మహమ్మదీయులు

మూల్తానులోనుండు రిట్టి అల్లరులు చేసి హిందవులను బాధించుచున్నందున ఉత్తములకు నొందకు ప్రహమ్మ దీయించింపవలయు కావలయుననియు. దేశమునకు ప్రహమ్మ దీయించింపవలయు 40 వ తేదీ హిందవులకు తావొంగి వారి ప్రాధమ్యము కాపాడెను. మూల మూల్తానుకు వెళ్లినపు దాసా శ్రీమతియొద్దకు హాజరైనందున నేను 20 కృత్యము తెలిసి జేరితిమి. అల్లరులు గుర్తించుచుచేసినవారు నుండుగారు. వారు కలగో అల్లరు లు నో సం బంధము లేదు. వారి జన బాధ్యుని వారు నుడేనా ప్రయ కావ లసివచ్చినది.

హిందవులపై రణ

మూల్తాను లిట్లు తన దేవాలయములను పాతచేసి తమిష్ట్రుల సహాయములను ఒక్కడ నీడునైన హిందవులు పాత చేయవలెను.

వీరమేవాద్యులీయం

నందరినీ ఈక్కుడే. అతని అన్నచుముల వారును తమతమ పరిశ్రమములకారము అభివృద్ధిచేయవలెను.

రు. మనమందరమును మోపులము. ఇరుగుపొరుగువారము. గాన మన మిదికోర్కావములను పూర్తిగావరచి స్వేచ్ఛాభావముతో కలసియుండవలెను.

అమృతపరలో ప్రభావమునైన

అమృతపర మగమున నగరవాసులు “నీవిలువకు నీటి జలుగార్డు” నేర్పించి మార్గవర్తియై కావలెను. పీఠాశోధులలోని అత్యంతమైనవిశిష్ట నియమములకారము పాప లిట్టి రక్షణనైన నేర్పరులకు పాపల కథి కావలెను. పని మూలవాద్య గారు నుడిచి.

మాల్వీ సనా ఉల్లాగారు (అమృతపర)

“మాల్వీను అల్లరుల కీసభవా రధికమగు సంతాపమును వెల్లడించుచున్నది. అల్లరులు నానభయములను పరిశ్రమలనుమని ద్దముగ మెలగి దురాశయముల కొనర్చువారిని నిరసించు కష్టములకు పాల్పెనవలెనని సామర్థ్యానికి చాపుచున్నాడు. వారికి సహాయము చేసినవారి కంటెగిరి వందలముల నర్పించుచున్నాడు.” అను తీర్మానమును మాల్వీగా నుపాదించి. మాల్వీలకుం దనమి, లాలాకునిచంపు, మున్నీ గులాంనాది, రాజ్ పురు, క. హాచ్. కులాం చుగానానుగార్డు బలపరిచి. తీర్మాన మేకగ్రీక గులాం నానానింపబడెను.

హిందూ ముస్లింమైత్రి

“హిందూ ముస్లింమైత్రి తేనివో దేశాభివృద్ధి కలగదుగాన కట్టి దానానింపబడు జరుగుచున్నందున మైత్రి ప్రయత్నములు జరిగించుటకును పని చేయవలెను” అను తీర్మానము నుడే నానానింపబడెను.

సివిలుగార్డు

మరమును కాంతిలో కాపాడుటకున మైత్రిని నెలకొల్పుటకును సివిలు గార్డు కరముగాన అంతులకోక సంఘము నేర్పరులకు కలెను అసంఘమున ముగిసినది కమిషనరులు (ఎత్తు కొనబడినవారు) 14 గురును వివిధ కలెముల ప్రయత్నములను సందేహతో నను తీర్మానము నుడే నానానింపబడెను.

మాలికులూలు ఖానుగారు

బాసగారు జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు

మహమ్మదు దినుగాన అనుతడు తనమెదకు కట్టు కొని ఖురాను ప్రథమును పోలి ఉద్యోగి అజ్జ ప్రకాశము ఒక పోలిను కనెను (మహమ్మదీయుడు) (తెలివినీ అరటుతే తెలుపవలెనై నిదిచుగాను చెప్పెనని యీతెలు 17 వ తేదీ సాయంత్రములను జరిగిన బహిరంగనభలో బాలఖాను గారు నుడిచిన కాకు పోలిములవాద్యగా తెలిసింది ఇది 153 ఏకంజ వేరవుగును గాన లాలాఖానుగారు 1 వత్సరము వరకు పుల్ల వరసమును పూచీయదనని మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు నుడిచెను.

శ్రీయుతవల్లభాయపటేలు

ప్రకాశంగారు

సింధుదేశసంచారము

సింధుదేశమున దైవకోటాను పటేలు ప్రకాశంగారు నుడేనా బాబాగారు, సి. కామ్యురు, హైదరాబాదు, కరాచీ,

మిర్జాపూను పట్టణములకి గురవ్యాము లిచ్చి. 28 వ తేదీ గురువారమునాడుదేశమునకు నెజములలో బాంతా యు వచ్చెదరు. ప్రైవట్టుములలో బహిరంగనభలలోను ప్రత్యేక శ్రీలంకలలోనునుడ వాండ్లను నుపాదించిరి. మిర్జాపూను పోయి వారికి ఘనముగన్నాత మొసరి. తలకువ్యరాజ్యవిధికి 400 రూపాయల నొసరి. ఈనెల 31 వ తేదీనాటికి ప్రకాశంగారు చెన్నపురి చేరవచ్చునని గాప్తీయకాంగ్రెసుస భూభ్యక్షుడు భాటి అబ్దుల రహమానుగాను మిర్జాపూను నుండి 26 వ తేదీని తంజి నంపి.

సింధుదేశమునందు నిర్మాణకార్యక్రమము

శ్రీయుత ప్రకాశంగారు తంజివార్డు

పంజాబు రాష్ట్ర దక్షిణభాగమున ముఖ్యమంత్రి పలు మూల్తానునుండి 25 వ తేదీకి నుక్కూరువచ్చిరి. సింధుదేశమున కార్మికునివిధానము బాగుగా జరుగుచున్న కట్టణములలో నిది యొక్కటి.

యునవల గార్యోత్సాహము

సింధుదేశమున చాలమంది యువకులు శిక్షియూని దేశ సేన చేయుచున్నారు. వాసులందరము కార్యాచరణములకుండును నిరంతరము చాలశ్రద్ధతో పనిచేసిరి. ఇప్పుడు కారాగృహములనుండి కట్టుచున్నవారునాడ చరల సంపూర్ణోత్సాహముతో దేశసేనకు గడంగిరి.

అజ్జోలంఘనసంఘమువారి రిపోర్టు

ఈసంఘమువారు తవరిపోర్టు నెల ప్రకటించెదరు; భారత గాంధీ సుస్థాయిసంఘమువారు సమావేశము నందరివరకును ఏల నిలుపబడెనో దేయింప కలగదును నుడిగియెన్నాడు స్థానిక సంఘములకోరకు కొన్ని కాప్తీయభ లాపబడెను. అని సింధు సంఘము ప్రతిపాదించు నిరసనను ప్రతిబోధించు ప్రయత్నము చేయుచున్నాడు.

సుక్కూరు పంచాయతీ కోర్టు

24 14-15 నెలలనుండి యీ కోర్టులో 400 దావాలు పరిష్కరింపబడెను. అసభాయవాదియగు కేసు వా. తీరనదాను గాను తీరివియుమున చాల శ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నారు. ఈ విచారణ సంఘమున 25 వ తేదీ వచ్చును. మర కడమగ్గురు సభ్యులు అన్నారు. వారిలో వాటిప్రకారములు నెరి యొకరి నిర్ణయించెదరు. అభ్యక్షుడును వారును కలిసి తీర్పు చెప్పెదరు. 30 వేల రూపాయల బాకీను చార్జిన దావాలోనుడ అనుమానము గా తీర్పు చెప్పబడెను. కా. గెను సంఘము ఉపాధ్యక్షునిపై వోకాంగ్రెసుభ్యుడు మానభ్యుతునకు దావాతే చెప్పెను. ఆదా వాలో ప్రతివాది తు. నుంజ తెలిసినందున వాని సంప్రత్తిచెంది దావానుడలగో నె. ఎ. రై కా. పములులకువారొకరు సంపూర్ణ శ్రద్ధసానినవో సంఘాయతీ కోర్టులు బాగుగా పనిచేయును.

దాటియొన్నతపాతశాల

ఈపాతశాలభవము చాల సుందరముగనున్నది గాని పాతములు చేసినచో తప్ప తక్కువ కాలములలో చెట్లొంద నే చెప్పెదరు. నూజువనుకుటగా బలవలెయు చక్కగా నేర్పుచున్నాడు. తోట చిన్న చిన్న ములుగు చేయబడినది. ఒక్కొక్క వడిలో నొక్కొక్కవిద్యార్థి నెగులగుని కానుకలనుగాని పెంతును. ఇవల మా విద్యార్థికి యుపయోగపడును.

సుక్కూరుపట్టణము

ఈ పట్టణము సింధుదేశ తీరమున నున్నది చాలా పెద్ద మైన పట్టణము. ప్రాచీనదగు వోక నునామ్మదీయ సగర్ముల గారికి చేరిన స్థభమునై నున్నులను తీసికొనిపోయిరి. ఇచట నుండి చూచిన అక్కగు గ్రామరీతియగుని (భార్యకొండ) గాతీ కనబడి ని అనిచాల కిథింకితగా నున్నది. మహమ్మదీయులు అభివృద్ధి అడులకు కాంబురు తెలిసినది. సింధురాష్ట్ర ప్రయ లలో 4 పార్లు మహమ్మదీయులు. 1 పాట మాత్ర మిరులు జమీందారులలో చాలమంది మహమ్మదీయులు. అట్లుండియు మసీదు నెనుండి నూజుయిచ్చి. పరాధీనమై విప్లవములకు పాల్పెనవలను నిరంతరం చేసి జరుగును? నేను 26 వ తేదీని నుక్కూరులో వల్లభాయ పటేలుగారి కలిసికొంటిని. 26 వ తేదీని చాలమంది జరిగినది తెలిసినది. నుక్కూరులో నాను మును మున్నగువారితో బాంతుచ్చుటించి 26 వ తేదీ కావడా మునుకు మేము హైదరాబాదు చేరితిమి ప్రకాశంగారు 26 వ తేదీని తంజి నంపి.

గురు క బాగు సంక్షోభము

అకాలీనామకులు స. బ. మహతలు సింగుగారు మున్నగువారిపై కేసువిచారణ. సూపర్వైంటెంట్ మెన్బర్స్ గారి సాక్ష్యము. శ్రద్ధానందస్వామి కేసు. ఇతర కేసులు. అరెస్టులు
24 వ తేదీని 40 మందిని అరెస్టు చేయుట

సర్దారుబహదరు మహతలు

సింగుగారు

మున్నగువారిపై కేసు విచారణ

28 తేదీని యీ కేసు విచారణ అత్యవసరము జరిగినది. బాబు భావసింగుగారిపక్షమున పండిత మాలవ్యాగారు వాదించిరి. తర్జిమావారిపక్షమున నెవరును వాదించలేదు. చాలమంది ప్రజలు భాగ్యం కచ్చిరి.

సూపర్వైంటెంట్ మెన్బర్స్ గారు

గ్రామపరిషత్ లో ఏయేదోగ్ల యిటుల చెప్పెను. నేను 1921 నుండి అత్యవసరమున వచ్చాను. మహాత్ములు మతభేదములను భంగపరుచుచున్నారని గాన గురుద్వారముల అధికారమును తామే వహించెదమని అకాలీలు ప్రకటించిరి. దృష్టిగాదు అకాలీలపట్ల సానుభూతితో నేయున్నాను. నాకొక్క ప్రకారమే పోలీసులు గురుద్వారముల పట్ల 2828. దేవుని కొట్టుట మును అరెస్టుచేయుట యింకా గురుద్వారములను గురించి మెదట సిక్కు గురువు దశునితో నాగో నాగో తెలియదు. గురుక బాబులో అల్లులు జరుగకుండ జేయుట అప్పుడెల్లలో నేనెట్టికే తెలియి. అందు నానుసంగి గారి నాయకత్వముక్రింది చాలమంది అకాలీలు చేరిరి. మహాత్ము గురుకబాబులో లేకుండాని అకాలీలు తిమ్మ కొట్టిని నువ్వారని కిమ్మలు చెప్పిరి. గురుద్వారమును అకాలీలు చంపవలెనని సిక్కు పీఠముల ఎవరును కోరకుండ న పోలీసుల నవల నుంచిరి.

దేవాలయ తాళముచెవుల సంఘతి ఎటుల కలిగినో నాకు తెలియదు. తాళముచెవులు ను దరసింగుకడ నున్నవని తెలిసెనని ఎవరినోమునో నామ తెలియదు దొంగిలువారే ముద్రపించుకొనిరి. స్వర్ణదేవాలయమునకు మేనేజరుగా నియమించిరి నేను తెలియించితిని. ఇంకొకటి యింకామున నతడు ప్రభుత్వవతిని యువ తలచితిగాని ఇంకొకటి సంఘమునకు ముంగర సింగుగారు రహస్యము దేయించి స్వర్ణదేవాలయ మా సంఘమువారి పరిపాలనకింది నున్నదియు నాకు పిమ్మట తెలిసినది. తాళము చెవిని మేజస్ట్రేటు నుండవలెను గాని ద్వంద్వము ప్రభుత్వమునకు విచ్చుటగాదు స్వర్ణదేవాలయము సంఘమువారి స్వాధీనముండెను. ప్రజలకు స్వర్ణదేవాలయము కట్ట నభిమానమును కలిగించుటకే యీ అందోళములు జరుగుచున్నవని నేను తెలియితిని. ప్రభుత్వము వారు చు. త. వి. క. య. ము. లాదునూడ నభ్యంతరము కలిగించుచున్నారని దురభిప్రాయమును నిక్కలకు కలుగచేసి కలగరమును కలిగించుటకే ఈ అందోళము జరుపబడెను గాన నిది రాజకీయమే. తాళము చేతులను గూర్చి ఉపన్యసించిందులకే ద్వారా బహదరు మహతలు సింగుగారిని అరెస్టు చేసిరి. అచేతులను ఇంకొకటి సంఘమువారి కిచ్చినచోనే ఆ అందోళన మడగిపోయినది పిమ్మట గురుద్వారముల ఉద్యమము ప్రాంతమైంది అని మెన్బర్స్ గారు చెప్పిరి. పిమ్మట పోలీసు సూపర్వైంటెంట్ సాక్షు మిచ్చెను.

12 గురిపై కేసు కొట్టివేయుట

24 వ తేదీని అరెస్టు చేయబడిన 12 మందిపై కేసును జిల్లా మేజస్ట్రేటు కొట్టివేసి వారి వదిలివేసెను.

20 మందిపై కేసు

18 వ తేదీని అరెస్టు చేయబడిన 20 మందికిని కలిగియున్న కలిగియున్న వారి 25 రూపాయలు జాగ్రూకాయము వేయబడెను.

శ్రద్ధానందస్వామి కేసు

ఈ కేసుగూడ 28 వ తేదీని కొంతవిచారణ జరిగినది.

25 వ తేదీని 40 మందిని అరెస్టు చేయుట

25 వ తేదీని తె. న. 4 గురు మంత్రులు 40 మంది అకాలీలు తోటకల్లెగా వారిందని అరెస్టు చేసిరి. 6, 7 తేదీల వారిని పోలీసులు తప్పి కారని తెలిసినది.

ప్రబంధక సంఘమువారు

ప్రత్యేకవిచారణ

శ్రీత్ర గంధము

గురుద్వార సంస్కారోద్యమమును ప్రభమును సంఘము వారు ప్రకటించెదరు.

పోలీసుల దురాగతములను గూర్చి సంఘమువారు ప్రత్యేకవిచారణ జరుప నిశ్చయించిరి.

విదేశ వార్తలు

బాల్కనీయల ఉపద్రవము

ఏథెన్స్, సెప్టెంబరు 26:—మి. గ్రేమ్ డెలి కమాలుపాపా గారికి లొంగిపోవుటచే ప్రజలను పత్రికలును విచారింపచుండెనని అధికారరూపముగ తెలియచునది. త్రేనను కాపాడుటలోనే పోయిన ముగింపకలయునుచున్నాడు. భేరు పోయినచో గ్రేమ్ విచ్చి ముగింప ప్రాంతమున 28 అసలు తర్జిమాగారు సరిపాద్దయ ముందుండ ప్రేసు పోయిన మరొక చిహ్నములూ గానలసినవగును.

గ్రీసు ప్రేసు

ఏథెన్స్, సెప్టెంబరు 26:—తూ. ఎ. ప్రేసుదేశమును నిలబెట్టుకొనుటకు వైరిక ప్రయత్నములను జేయుటయే గాక రాజ్యాంగ నితియందునూడే నేనుజాలాను జేయువారి సహాయమును గోరుటకు గ్రీసువారు నిశ్చయించుకొనుటలు తెలియచున్నది.

యూరపులో తుగుష్క్ సామ్రాజ్యము.

లండన్, సెప్టెంబరు 26:—డెయిలీ తెలి. గావుపత్రిక ఇట్లు వ్యక్తీకరించుచున్నది:—

మిత్రమండలి పిమ్మట ప్రకారము యూరపులో మరల తుగుష్క్ సామ్రాజ్యము నేర్పించుటచే ఉన్నత రాజకీయములకు గొప్పచూపు వచ్చింది. ఈ యద్యముకు పూర్వము 28 ఏండ్లకు పూర్వము బ్రిటిషు రాజ్యాంగ వేత్త లండనును విని యూరపులో అన్నిచాతుల వారును సంప్రదింపుకొని తుర్క్ సమస్యను సరిష్కరించిన విధానమునే ఇప్పుడునూడ ఆచరించెదరు.

మిత్రమండలివర్తతులు. అమెరికనుల యభిప్రాయము న్యూయార్క్, సెప్టెంబరు 25:—సామీప్య ప్రాప్తి దేశసమస్యనుగూర్చి మిత్రమండలి ప పిమ్మట తుగుష్క్ సామ్రాజ్యము వారుల కే. కే. ము. సోకర్యమును, లాభమును నున్నది. కమూలు పాపాగారు వీరిని నిరాకరించిరని ప్రపంచము అంగీరించదు.

న్యూయార్క్, సెప్టెంబరు 25:—ఇట్లు వ్యక్తిగతముగా వాగింపుచున్నది.

కమూలు బుద్ధియతుడై. వో. ఈ మంత్రుల సంగీరించవలెనని వర్తతుల ప్రాయమున్నది.

యూరపులోకి తర్జిమా. మ.ల. కచ్చుటచే ఇంకొక బాల్కనీయ యద్యము జరుగునని భయపడుచున్న హెరల్డు పత్రిక కమాలుగారు అసరిభ్యాకముగ కై ప్రభుత్వములను గోయబట్టె ఇచ్చింపబట్టెను ముఖ్య కర్తవ్యములను తగులబెట్టి దోమకొనకున్నపుడు యదాలోయము యూరపులో మ. ధ. ము. జేయుటకు అవసరము గనపించ వలచున్నది.

దక్షిణ ఆఫ్రికావారి వైఖరి

డిబోర్హా, సెప్టెంబరు 2:—సామీప్య ప్రాప్తిదేశపు సమస్యను సరిష్కరించుటకు బ్రిటను దక్షిణ ఆఫ్రికావారి సహాయము నేక్షిచెను. కాని అక్కడి దక్షిణముల ఎక్కువగా అనుసరించుటచే దక్షిణ ఆఫ్రికావారు త్రిగముగ బోక్యము కలుగజేసికొన వలసియు లేవని దక్షి ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తమిచ్చిరి. దక్షిణము జలగది అందరము ఉపయోగ బతులులు నానాజాతి సమితి సారెయధికారములో నుండవలయు ననుచున్నాడు.

స్విత్జర్లాండులను కాపాడుట

జెనీవా, సెప్టెంబరు 25:—నానాజాతి సమితి సభలో బాల్కనీయ కిక్కురుడియు కాక్స్టాటినియా నుండియు వచ్చిన ప్రజలను గానీడవలె ననియు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు 5,000 పౌనల నిమగ్నులైనారనియు తెలియజేసిరి.

స్విట్జర్లాండులను కాపాడుట, న్యూజిలాండులను కాపాడుట అసరమని. పోలీస్ దేశము గూడ తోక్తుచును.

నానాజాతి సమితిలో కాక్స్టాటుగనుండని కభ్యుల సంఖ్యను 4 గు నుండి 6 టిక హెచ్చింపవలయు ననియు ఇందుకు కాక్స్టాటు అన్ని నాగరికపు రాజకీయగ్రములవారి ప్రాతినిధ్యమునుటకు వీలకనని నానాజాతి సమితి భివా రండియను గోరి. నె:కాండ్సువాకు ముగియు వ్యతిరేకాభిప్రాయమును తెలియ

జేసిరి. 6 గురు సభ్యులను జేసినసమితి ఒడంబడిక భిక్షమును నుండు నాగి.

కో. న. 1 కి 8 గంటలు వనిని మారివేసెందులకు 8000 ప్రయాణికులతో పయనమగుచు నాగను మార్చెయింపు దగ్గర ప్రెంచివానిము అవుతేసిరి.

ప్రెంచివానిము సమ్మె గట్టుటచే బ్రిటిషు ఇండియా పి. అందు బి. పా. గూడెలు ప్రెంచి మెయిలు రిపాలను ప్రావ్య జేయుటకు అప్రీరియాకును గొంపోవుచున్నది.

లండనులో నానాజాతి సమితిలో 182 ఇ. ట్లీ. మున్ను ఎ. ఎస్. సి. మార్చువాక్కుగారు కంపెనీలో ఉత్తరములను, ఇన్వోయిసులను, ఎలకలు వొంగిలింపి కంపెనీవారి కెంతయోనవ్వమును కలుగజేసెను. ఇంతకు తేలు ఇన్వోయిసులు ఎటులు పోవుచున్నవో కనుగొనలేకపోయిరి. కంపెనీ వారి వనిని యభివృద్ధి జేయుటకు ప్రదగ్ధన పు. క. పి. లో శ్రాత్తహులను జేతులకించెను. ఆ ప్రయత్నములలో సామాంతయు సర్దుమండక క్రిదను మీదను సరియమవుతును ఎప్పటినుండియో తినివేయుచున్న తేలు ఇన్వోయిసులు బయల్పడెను. 42 ఉత్తరములు 81 ఇన్వోయిసులు కనబడెను. ఈ ఉత్తరములను కొన్నిటిని తినివేసి కొన్నిటిని రంధ్రములకు జే: వేసెను. ఎలకలు మున్నుల ఎవరికి తెలియలేదు. అంతయు క్రిక నెనుకల్లమున కక్కిడి కో నానాజాతి సమితిలో. తేలును జేతులకించెను రంధ్రములలో నుండి జేలబడుచుండెను. అప్పటి ఎలకలు ఈడ్చుకొని పోవుచుండెను. ఎటుల ఉత్తరములు పోవుచుండెనో పి. రు. ప్రాంతదేశక రిమూక్షి. వారులకు ప్రత్యుత్తము జెప్పలేక పోవుచున్నాడు. వర్తకము జేచువారు పి. లో వ్యవహారమును మానుకొనిరి. చాలవస్త్రము వచ్చెను.

పోర్టుకంపెనీ సెట్టుబడి మంచినీటి కలయలో 444000000 పౌనులు. కో. న. 1 కి హె. స. పార్టు గానీ 110,000 పౌనులు ఆదాయము వచ్చును. రాత్రి సాగెడు తేలపోవుటచే నానాజాతిము పని వాడివేసిరి. వరల 22 వ తేదీని ప్రారంభించిరి.

ఉల్లిచ్చి అయిథా గారములోను, నాకా జేతులలోను ఆరవముగ పరివాండ్రు జేయకొనిరి. అందుచే పరిశ్రమ్యులకు గు. పులుగుంపులువాడి ఈర. టి. ముట్టించుచున్నాడు.

రక్ ఫెల్లుకుంటె పోర్టుగానా నాన్సుభ్యాగ నుడ. ఎ. న్నుల క్రింద 2800000 పౌనులు కన్నులబోను, ఈసాలు పోర్టుకంపెనీ ఆ. టి. 27, 750, 000000000 పౌనులు జేరినది.

కండ్లెలా మహా నానాజాతి కో. న. రె. మందిరాజుగారి కిచ్చి నివాసా ముంపుడె. పెండ్లి ఫి. కురికొనెను.

గాంధీ మహాత్మునివర్తతు. నానాజాతి సమితిలో వచ్చిదిశ్చివము జే దూత గ్రామములో 2 తేదీని పలు 2 గంటలు అనానుకు జరుపబడునది ఒకడు ప్రాయముచున్నాడు.

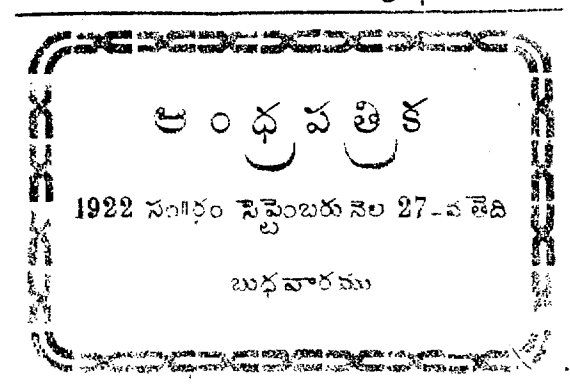
ప్రకటన

సప్రతువల్లారు యెట్టేలు రాజాగారయిన శ్రీరాజా బామ్మదేవర సత్యనారాయణవరప్రసాద రావు బహద్దరు బహిందారుగారు వారియెట్టేలులో చేసిన సత్రంపాడు గ్రామములోని య 40-35 ట్ల కల్లపు భూమిని చల్లచింతలపూడి గ్రామంలోని య 29-25 ట్ల మొరక భూమిని 22-12-21 తేదీన నా వద్ద నజరానా పుచ్చుకొని రిశీదులు యిచ్చి శాశ్వతజేసి నాక్కకు యిప్పించి భూమిని స్వాధీనపర్చించి వున్నారు. సదరు భూమి నాస్వాధీనములోనే వున్నది, ఇప్పుడు రాజాగారు సదరు భూమిని కొందరి మస్లమాన్లు అన్యాయకాంతలచే చేయడపు తలంపుతో వున్నట్లు తెలిసినది. గనుక సదరు భూమిని ఎవరు ఏ విధముగా ఖరీదుచేసినను మేము తెచ్చే సివిల్ క్రిమిల్ చర్యలకు బాధ్యులు కాగలరు. సదరు అన్యాయకాంతల ఎవ్వధముగాను చెల్లదు. కావలసిన ముందుగా తెలియపర్చవలెనది (329) వెదుతా మాధవరావు.

సంవత్సరాదిసంచికలు.

సంవత్సరాది సంచికలు తయారైనవి. చందాదార్లకు వీ. పీ. లు పంపుట ప్రారంభించితిమి. నెంబర్లవారిగా రోజూ కొంతమందికి రవాణా చేయబడుచుండును. దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు ఖరీదు 1-0-0. వారపత్రిక చందాదార్లకున్నా దినపత్రిక యితరచందాదార్లకున్నా ఖరీదు 1-4-0 నిర్ణయింపబడినది. ప్రతి సంచికకు తపాలవ్యయము 0-8-0, మని ఆర్డరు రుసుము 0-2-0 తగులుబడి యగుచున్నది.

భాషాభిమాను లెల్లరు తప్పక స్వీకరించి మా యుద్యమమునకు తోడ్పడ గోరుచున్నాము. వ్యవస్థాపకుడు.

ఆంధ్రమహాసభలు

చిత్తూరునందు జయప్రదముగ ముగిసిన యాంధ్రమహాసభల యుదంత మాంధ్రహృదయ స్వభావమును సుస్పష్టముచేసినది. స్థానికసమస్యలు ప్రత్యేక సాంఘికసమస్యలు స్వీయాభిప్రాయములు భేదాభిప్రాయములకు గారణములైనను మరభిప్రాయములకు గారణములు గా జాలవని చిత్తూరుమహాసభలవ్యవహారములు విశదము చేసినవి. చిత్తూరుమండల మాంధ్రదేశమునకు దక్షిణాగ్రమునందున్నను నాంధ్రవ్యక్తిత్వమును గలిగియున్నది. చిత్తూరున కనతిదూరమునగల చంద్రగిరి దుర్గము చిత్తూరుమండలవాసులకేకాకను నాంధ్రరాష్ట్రమునకంతకును నాంధ్రప్రతిభను సంస్కరింపజేయుచున్నది. ఆంధ్రోద్యమముపట్ల చిత్తూరుమండలవాసులకు గల సంతకభావముల నిమహాసభలు నిర్మూలముచేసినవి. దూరమునందున్నపుడు గలిగిన యపోహలన్నియును నన్యోన్యసందర్భమువలనను మాయమైపోయినవి చిత్తూరుమండలవాసులు చూపిన హృదయపూర్వకమైన యాదరణసత్కారము లాంధ్రులకు సహజమైన యాదర్యస్వభావమును విశదము చేసినవి. మహాసభలకు హాజరైన స్త్రీలను పురుషులను నవలోకించినపు డాంధ్రదేశమునందు గలిగిన మహాప్రభావము కన్నులకు బాడగట్టినది. సభాపంటప మంతయును స్త్రీ పురుషులతో నిండి ప్రజల యపోహస్పృహమును విశదము చేసినది. మహాసభలయందును విషయ నిర్ధారణసంఘమునందును జరిగినచర్చలునుసువ్యక్తముచేసిన యభిప్రాయములును వారి సరళస్వభావమును దృఢనిశ్చయమును విశదముచేసినవి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభయం దామోదితమైన తీర్మానములను బరిశీలించినపు డసహాయోద్యమబలము విశదమగుచున్నది. అసహాయోద్యమమునకు మూలాంకురమైన త్రివర్ణబహిష్కారము విషయమైచేసిన తీర్మానము లాంధ్రులదృఢాభిప్రాయమును దెలుపుచున్నవి.

త్రివర్ణబహిష్కారము

భారతదేశమునం దంతటను భేదాభిప్రాయములను గలుగజేయుచున్న త్రివర్ణబహిష్కారముల విషయమై ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ చేసినతీర్మానము సమంజసముగ నున్నది. పాఠశాలలబహిష్కారము

విషయమునను న్యాయస్థానముల బహిష్కారవిషయమునను నాంధ్రరాష్ట్రీయసభ చూపిన విచక్షణ సమంజసముగ నున్నది. పాఠశాలలవిషయమునను న్యాయవాదుల విషయమునను బహిష్కారము కొంత శిథిలముగ నున్నను సిద్ధాంతమును రద్దుచేయుట కాంధ్రరాష్ట్రీయమహాసభ విముఖత్వమును దెలిపినది. కారణాంతరముల వలనను విద్యార్థులు పాఠశాలలకును, న్యాయవాదులు న్యాయస్థానములకును బోవుచున్నను భారతజాతీయసభ నిర్ణయించిన ధర్మసిద్ధాంతమునుత్రోసివేయుట యసమంజసము. సభాధిపతి పాఠశాలలకుబోవుట పాపభూయిష్టమని చెప్పిరి. సి. దొరసామయ్యంగారు న్యాయవాదివృత్తి నవలంబించుట యధర్మమని తెలిపిరి. అట్టి సందర్భములందు రాష్ట్రీయమహాసభ బహిష్కార సిద్ధాంతమును మార్పుట యసమంజసమని యాంధ్రరాష్ట్రీయసభ నిర్ణయించినది.

అసహాయోద్యమమునకు మూలస్తంభమైన శాసనసభాబహిష్కారముపట్ల నాంధ్ర రాష్ట్రీయసభ సమ్మోహమునువదలి స్థిరాభిప్రాయమును వెలిబుచ్చినది. ఈ స్థిరాభిప్రాయమే అసహాయోద్యమము పట్ల నాంధ్రులకు గల దృఢవిశ్వాసమును విశదము చేయుచున్నది. విశేషము ప్రచారము జరుగని చిత్తూరునందు సయితము బామ్మలటల పత్ర నున్న సభా వ్యవహారముల ప్రయోజనమును ప్రజలు గనుగొనగలిగిరి. రంగసామయ్యంగారు దొరసామయ్యంగారులు నిస్సంశయముగను శాసనసభల నిరుపయోగమును వ్యక్తముచేసిరి. సభాధ్యక్షులు శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు సభా ప్రవేశవిషయమునకు సుముఖత్వమును జూపినను ప్రతినిధులుమాత్రము వారి నిశ్చితమైన ప్రతికూలాభిప్రాయమును విశదముచేసి యాంధ్రకారవమును గాపాడిరి. వ్యతిరేకాభిప్రాయమును ప్రతిపాదించుటకు బూనుకొనిన మంగయ్యపంతులుగారి సమర్థనకారణములై కుంతితములుగ గనుపట్టినవి. శాసనసభలు ప్రభుత్వమునకును ప్రజలకును స్వధర్మ నిర్వహణమును జేయుటకు మూలరంగముగనున్నవి. అసహాయోద్యమవాదు లీరంగమునందు బహిష్కారధర్మమును తీసివేసినపు డసహాయోద్యమ స్వరూపమైపోయి సహాయోద్యమ స్వరూపము స్థిరపడెను. సభాప్రవేశమును నభ్యర్థించెడివారి వాదములను విని ప్రతినిధులు భ్రమపడకను బహిష్కారసిద్ధాంతమునై సమర్థించి స్వధర్మ నిర్వహణమునుజేసి యసహాయోద్యమ బలమును విశదముచేసిరి కార్యరంగమునందు దుముకుట కాంధ్రులకుగల యుత్సాహమును శాసనోల్లంఘనమునకు సంబంధించిన తీర్మానపు చర్చయందు విశదమైనది.

శాసనోల్లంఘనము

అసహాయోద్యమప్రస్థానమునందు దుర్గమమైన శాసనోల్లంఘనప్రవర్తనవిషయమైనవివాదములందు సభ్యులు చూపిన యుత్సాహము పరిజ్ఞానము ప్రజాస్వాదయ స్వభావమును దెలుపుచున్నది. శాసనోల్లంఘన తీర్మానమును శ్రీయుత వెంకటకృష్ణారావుగారు పరమోత్సాహముతో ప్రతిపాదించుచు స్వరాజ్య సంపాదనమునకు శాసనోల్లంఘనావసరమును విశదముచేసిరి. సవరణలనుపపాదించిన శ్రీయుత మంగయ్య పంతులు పట్టాభిసీతారామయ్య, సర్వోత్తమరావు, సుబ్రహ్మణ్యముగార్లు శాసనోల్లంఘనావసరమును పరిగణించుచు కార్యవిధానమునందు భేదాభిప్రాయమును విశదముచేసిరి. దేశమంతయును శేడో శాసనమును నిర్దిష్టమైన కాలమున నతిక్రమింపవలయునని మహాసభ నిర్ణయించుటయందుగల సాధక బా

ధకములను సభ్యులుగ్రహించిరి. దేశ కాలపాత్రల పరిస్థితుల నవలోకించినను దేశమునకంతకును తొందరపడి యొకవిధమైన శాసనాతిక్రమణ విధానమును నిర్ణయించుటయందుగల బాధకములను సభ్యులు గ్రహించిరి. శాసనోల్లంఘన విధానమును నిర్ణయించుట కవసరమున్నను విచారణసంఘమువారు ప్రచురింపనున్న నివేదికమును జూడకను కార్యవిధానమును నిర్ణయించుట యసమంజసమని సభ్యులుగనుగొనిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయోపసంఘము నిర్వహింపవలసిన కార్యభారమును ఇదమిద్దమని నిర్ణయించుట యందుగల ప్రతిబంధకములను సభ్యులు గనుగొనిరి. ఈ సందిగ్ధావస్థయందు మూడుగంటల చర్చ జరిగిన తరువాతను తీర్మానములన్నియును సంతరించుట సహజమైనను సమంజసముగ నున్నది. చర్చవలనను శాసనోల్లంఘనముపట్ల నాంధ్రులకు గల యుత్సాహము విశదమైనది. ఇతిరతీర్మానముల పరిణామమును సభ్యుల యుత్సాహమును స్వాతంత్ర్యప్రియత్వమును విశదము చేసినవి.

అపరాధపుషన్ను - ప్రతీకారము

అపరాధపుషన్ను విషయమై శ్రీయుత హరి సర్వోత్తమరావుగా రుపపాదించిన తీర్మానముప సహారమునుజూచుట శోచనీయమైనను ప్రతినిధుల పట్టుదల ధృనిరీక్షణము ప్రశంసనీయము. ఆంధ్రరాష్ట్రీయోపసంఘము నిర్ణయించిన తీర్మానమును త్రోసివేయుటయును అపరాధపుషన్నును అపరాధముగ గ్రహించుటయును ననుచితమైనను ప్రతినిధుల ధర్మనిరీక్షణము సంస్తవనీయము. ఆంధ్రరాష్ట్రీయోపసంఘమీ విషయమునం దా పన్నులకు ప్రతిక్రియను గల్పించవలసియుండును. శ్రీయుత దంఱు నారాయణరాజుగారు రంగ నిర్మాణవిషయమై యుపపాదించిన తీర్మానము కారణాంతరముల వలనను నిలిచిపోయినను రాష్ట్రీయోపసంఘ మీధర్మనిర్ణయమును జేయుటను బూనుకొనవలసియున్నది ఆంధ్రరాష్ట్రీయమహాసభకును రాష్ట్రీయ సభాపసంఘమునకును సభాధిపతికిని గల సంబంధమును నిర్ణయించుట దేశకరిస్థితులం దవసరంబుగ నున్నది.

సింహావలోకనము

సభావ్యవహార క్రమము నామూలాగ్రమును నవలోకించిన వారల కాశాభంగమునకు గారణములు లేకపోవుటయొకాకను సంతృప్తి కి గారణములు గోచరమైనవి. ఆంధ్రనాయకులు సేవకులు ప్రచారకులు స్వరాజ్యాశ్రమములందు నిర్బంధముల ననుభవించుచున్నను ప్రజల సాహసోత్సాహము లప్రతిహతముగ బ్రవహించుచున్నవి విశదమైనవి. అధికారుల నిర్బంధములు దండనములు స్వరాజ్య తృప్తను పెంచుచున్నవిగాని తగ్గించుటలేదు. నిర్మాణ కార్యక్రమమునందును శాసనోల్లంఘన ప్రస్థానమునందును ధర్మనిరీక్షణమునందును ప్రజలకు గల పరమోత్సాహము విశదమైనది. సరళమును స్వాతంత్ర్యాత్మకమును నైన యాంధ్రవ్యక్తిత్వముత్తరభాగమునందువలె చిత్తూరునందును ప్రత్యక్షమైనది. ఆంధ్రమహాసభ కాహ్వాన సంఘాధ్యక్షులైన శ్రీయుత మునిస్వామినాయుడుగారి యుపన్యాసమునందలి భావములును భాషయును నాంధ్రసోదరత్వమును ప్రత్యక్షముచేసినవి. ఏవిధమైన నిందలకును, సహోపాలకును నవకాశములు గలుగకుండను సత్కారాతిథ్యములను సమకూర్చి యాంధ్రోద్యమ సిద్ధికి సాధనములైన యాంధ్రసభలను జయప్రదముగ నిర్వహించిన శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచార్యుల పారికిని, రంగస్వామయ్యంగారికిని, మునుస్వామి నాయుడుగారికిని, నితర చిత్తూరు పురవాస్తవ్యులకును సభాధిపతికిని ధన్యవాదముల, నర్పించుచున్నాము.

చిత్తరంజనునిపై దాడి

దేశనాయకుల గని అధికారులు ఉలికిపడుచుండుట వి.త గారు. వారిహృదయచార్పల్యమున కిది నిదర్శనము. స్వదేశ సంస్థానాధీశులుగూడ నిరంకుశపరిపాలనమునందు బ్రిటీషు అధికారులతో చేతుల గలుపుచున్నారు. నిరంకుశత్వ మేమూల నున్నను, స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ గాంచి భయ మొందుచుండునుగద. బ్రిటీషు ఇండియానుండి పత్రికలు తమను విమర్శించునను భయముతో వాని నాటంక పరుచుటకు ప్రత్యేకపత్రికాశాసనమును నిర్ణయ వలయునని సంస్థానాధీశులు గోరుటయు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిందుకు వల్లె యనుటయు, ఇందు లకు ప్రబలనిదర్శనములు. వైద్యులసలహాపైని ఆరోగ్యమునిమిత్తము చిత్తరంజనదాసుగారు కాశ్మీరమునకు వెడలిరి. ప్రస్తుతిపీఠో ఆరోగ్యము గలుగువరకు వారు రాజకీయాందోళనమునందు పాల్గొనలేరనుట నిశ్చయము. కాని, కాశ్మీర సంస్థానమువారు బెడలిరి. కాశ్మీరములో నున్నంత కాలము ప్రత్యక్షముగగాని పరోక్షముగగాని రాజకీయవిషయములలో పాల్గొనమని దాసుగారు వ్రాతమూలమున వాదనముజేసినగాని, వా రా సంస్థానమున నుండి వీలులేదని, ఉత్తరువులు జారీ చేసిరి. దాసుగా రట్టివాదనమును జేయజాలరు. ఆరోగ్యము గలుగకున్నను మానె, వారు తమ ఆత్మ శౌరవమును ఓడనాడజాలరు. అందుచే, వారిం దుకు నిరాకరించి, తిరిగివెళ్లుటకు నిశ్చయించిరి. స్వాతంత్ర్యభావము తమసంస్థానములో బ్రవేశింపకుండ కాశ్మీరాధీశులు చుట్టును రాతిగోడల కట్టినను, అది వానిని భేదించుకొని లోనికి పోవును. దాసుగారిని వెడలగొట్టవచ్చును కాని, ఏయద్య మముకొరకై దాసుగారు సర్వము నర్పణజేసిరో, ఆయుద్యమమును వ్యాపింపకుండ సంస్థానమువారి పాపజాలరు. శరీరములను బంధింపవచ్చును కాని భావములను బంధించుట దుష్కరము. దాసుగారిని నిరోధించినందువలన, ఇంతవరకును కాశ్మీరము నందు అంతర్గతమయిన స్వాతంత్ర్యభావము బహిర్గత మగుననుటకు సందియములేదు. స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించిన కొలదియు, అది మరింతయధిక వ్యాప్తి గాంచును. స్వదేశ సంస్థానములలో నిదవరకే స్వపరిపాలనాశయము ప్రజలమనమున నావహించి యున్నది. బ్రిటీషు అధికారవర్గము వారును, స్వదేశ సంస్థానాధీశులును దానిని అణచివెట్టుటకు జేసేడి యత్నములు న్యర్థములు గాకమానవు. స్వదేశ సంస్థానముల యం దేమి, బ్రిటీషుహిందూదేశమునందేమి, స్వపరిపాలనము వలననే ప్రజలకు సంతృప్తిగలుగును. నిరంకుశపరిపాలనపు దినములు గతించినవి. వానిని మరిల నెల కొల్పుట యసంభవము. ఈసత్యము నికనయినను అధికారులెల్లరును గుర్తించుట శ్రేయస్కరము. భారతవర్ష మంతటిచే కాంగ్రెసు సభాభ్యుదయగ నెన్నుకొనబడినట్టియు, తమ త్యాగములచే ప్రజల హృదయమును చూరకొనినట్టియు, దేశనాయకుల లో ముఖ్యులని పేర్కొనినట్టియు చిత్తరంజన దాసుగారు కాశ్మీరదేశమునందు అడుగువెట్టుట కనర్హులుగ పరిగణింపబడిరి. ఇందు ఆశ్చర్యమేమియు లేదు. లోకోత్తరపురుషు డగు గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహమున కాలము గడవవలసియుండ వలె పురు మహామహులు నిర్బంధింపబడి యుండ, అహింసావ్రతులు కటికదెబ్బల పాలగుచుండ, కాశ్మీరసంస్థానమువారి వలంబించిన చర్యయందు మితి యేమి గలదు? భారతపురుషపుంగవులు స్వేచ్ఛగ సంచరింపదగినప్రదేశము, స్వాధీనభారత వర్షము మాత్రమే యని ధ్రువమగుచున్నది.

ప్రస్తుతము: రాజప్రతినిధి పునరుద్ధరించుట గవర్నరులకును, గవర్నరుజనరలునకును గల నిరంకుశాధికారములు, ఇప్పుడు పరిస్థితులమగు చున్నవి. వీరికి గల నిరంకుశాధికారము ప్రజాస్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగించుననియు, శాసనసభలను నిరుపయోగము గావించుననియు, దేశక్షేమా భిలాషులు నెత్తిని నోరుపెట్టుకొని చెప్పినను, మిత వాదనాయకు లాలకింపరయిరి. సర్టిఫికేట్లు అధికారమును ఉపయోగించుట కవసరము గలదని, బిసెంటుగారు సరిపుచ్చుజూచిరి. కాని, వీరి యూహలు భ్రమప్రమాదజనితము లని, స్పష్టముగ రుజువగుచున్నది. పుట్టినన్నిళ్లకు పుణ్యము యజ్ఞము చేసె ననునటుల, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశ పెట్టదలచిన శాసనమును, సామ్రాజ్యశాసన సభవారి రెదిరించిరి. ఆవార్త ప్రకటించబడిన తక్షణ యారకముండే, రాజప్రతినిధిగారి శాసనమును పునరుద్ధరించుటకు సర్టిఫికేట్లు నిచ్చి దానిని ప్లేటు కొన్నిలు సభకు పంపిరను వార్త చేరెను. పాపము, శాసనసభ్యులలో ఇందుపైని కలవరము గలిగి, రాజప్రతినిధిగారి చర్యనుగూర్చి చర్చించుటకు రంగాచార్యులుగారనుజ్ఞను వేడిరి. కాని, అధ్యక్షు లందులకు వీలులేదనిరి. అంతటితో వీరి ఆశాభంగము హెచ్చెను. సర్ విలియం విక్ టోరియాగారు ఓదార్పుచు, ఇదియంతయు మితప్రేయనిరి. ఇప్పుడయినను, శాసనసభలో మరల దీనిని ప్రవేశ పెట్టుట కంగీకరించిన, రాజప్రతినిధిగారి సర్టిఫికేట్లు రద్దగుటకు ప్రయత్నింతునని విక్టోరియాగారు పలికిరి. మరల నీవిల్లు చర్చకు వచ్చిన యెడల దానిని చర్చించుటకు శాసనసభ్యు లంగీకరించిరట. వీరి కింతభయ మేలనో? తమ స్వంత భాధ్యతపైన చట్టమును గావించుటకు రాజప్రతినిధిగారి కవకాశ మిచ్చి, వీరు మారుమూలకాయుండిన భాగుండెడిది. వీరి శారవ మయినను నిలిచెడిది. అందుకు బదులుగ వీరు లొంగినవారయిరి. విక్టోరియాగారు నిష్పటిదినము సామ్రాజ్యశాసన సభలో ముచ్చటించుచు, పరిష్కార మేమియు గుమరలేదని చెప్పిరి. శాసనసభ్యులు లొంగు పాటు గనబడినను, రాజప్రతినిధిగారు ససేమి రాయనిరి. శాసనసభ్యులస్థితి దీని నైన దగు చున్నది. శాసనసభలో జేరి వీరు చేసెడి తీర్మానములకు విలువ లేదు. తమ కిష్టములేనివానిని అధికారులు ప్రోసిపుచ్చెదరు. వంగదేశ శాసనసభ వారు, రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయు ననియు, కారాగృహములలో వారియెడ తిన్నగ ప్రవర్తించవలయు నని చేసిన తీర్మానము బుట్టబాఖ లయ్యెను. పోనీ, ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశ పెట్టెడి నిర్బంధి శాసనములను ప్రోసిప్టె చేద రాయనిన, అందు కొక వేళ శాసనసభవారు సాహసించినను వారి తీర్మానమును పాలకులు నిరాకరించి చట్టములను పునరుద్ధరించెదరు. సంస్కరణ శాసనమునందలి 67 క్లెక్సు ప్రకారము, హైదరాబాద్ శాసనసభలో నేడియయినను ప్రభుత్వపు బిల్లు యొక్క ప్రవేశమును నిరాకరించినగాని, ప్రభుత్వము కోరినరీతిని దానిని అంగీకరింపకబోయినగాని, గవర్నరుజనరలుగారు సర్టిఫికేట్లు అధికారమును వినియోగించి దానిని పునరుద్ధరింపవచ్చును. బిల్లును మొదటిసభవారు నిరాకరించినను రెండవసభవారి రంగీకరించునున్నచో, గవర్నరు జనరలుగారి సంతకముపైని, అది శాసనమగును. మొదటిసభవారు నిరాకరించునెడల, రెండవసభకు దానిని పంపవచ్చును. రెండవసభవారు అంగీకరింపకనే, శాసన మగును. ఒకవేళ రెండవసభవారుగూడ అంగీకరింపనియెడల, గవర్నరుజనరలు గారు సంతకము బెట్టినచో శాసన

మగును. ఈశాసనమును సాధ్య మగునంతవరకు సార్ల మొంటుసభవారియెదుట బెట్టవలయును. సార్లభామునిసమ్మతి బడయవలయును. ఈ రెండుపనులును వానియంతట యవి మాయాలుగనే జరుగును. ఈమాత్రముతంత్రతోగూడ బని లేకుండ, శాసనము అత్యవసరమని తోచుచో వెంటనే ఇది యమలులోనికి రావచ్చునని గవర్నరుజనరలుగారు నిశ్చయించిన చాలును. ఇందునుబట్టి సంస్కరణ శాసనము పాలకుల కెట్టినిరంకుశాధికార మిచ్చెనో యూహించుట సులభము. హైదరాబాద్ శాసనసభలలో, ఏసభవారు ప్రభుత్వపుబిల్లును నిరాకరించినను, రెండవ సభతో పని గడపుకొనవచ్చును. రెండవసభగూడ నొక వేళ నిరాకరించినను, దానిని పాటింపకుండ బిల్లును శాసనము కావించుటకు రాజప్రతినిధి కధికారము గలదు. సంస్కరణముల స్వభావము నిపుడయినను గ్రహించి, శాసన సభ్యులు కన్నుల దెరిచెనరా? ఆశ కంతగ నెడము లేదు. లాయడు జార్జిగారి ప్రసంగముతో సరిపెట్టుకొనినవారు, ఇంకతోమాత్రము సరిపెట్టుకొనకుండురా? నిదురించినవారిని మేల్కొల్పుట వచ్చునుగాని, మేల్కొనినవారిని మేల్కొల్పుట కష్టముగద. ఇది యటుండ, మరియొక ప్రెస్సు ఆక్రును వెంటనే నెలకొల్పవలసిన యవసరము రాజప్రతినిధి కేమిగలిగెనో, తమసర్టిఫికేట్లు అధికారమునుపయోగింపవలసినంతటియవసర మేమి గలిగెనో తెలియదు. బ్రిటీషు మంత్రీవర్గపు బలవంత మిందుకు కారణమని, సూచింపబడినది. కారణ మేది యయినను, సంస్కరణములవలన గలిగిన స్వపరిపాలనాధికారము, సున్న యని తేలినది.

[ఈ వ్యాసము ముద్రణమునందున్న సమయమున యీచట్టము ప్లేటుకొన్నిలురం దామోదించబడెనని తంతివార్త వచ్చినది.]

స్థానికవార్తలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనము: — బెల్జియం కాంగ్రెసు వలసపోవువారికి నిరోధకములు అనేకములు జేయబడినవి. అంతటియేదేగా అకాలికి వెల్లియండ గోరువారికి యూరపియనుభాష వ్రాయును చదువును వచ్చియుండవలెను.

జగన్నాథ భక్తసభ—గూర్కారు: — శుక్రవారము 29 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు ఎగ్జిక్యూట్వ్ ప్రెజిడెంట్ విలాసులో బ్రహ్మశ్రీ పంచాంగేశ్వరాస్త్రిగారు (కుంభకోణం) దుక్కిడి కల్యాణమును పాఠిక భావాలక్ష్యము గావించెదరు.

ఇండియను ఆసిబ్ అందులకొంటున్నసర్వీస్: — ఈసర్వీసుకు నల్లరు ప్రావేశములనున్న యింపీయలు కష్టమునల్లరుకు యిద్దరు ప్రావేశములనున్న చేర్చుకొనుటకు నెలకొనవలెను అలహాబాదులో డిసెంబరు 11 వ తేదీ సోషలరీము ప్రారంభమగును. (ప్రచురణసంఘము).

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము: — శత్రు (గురువారము) ఉదయము 7-45 గంటల గోవిందప్పనాయనివీధిలో అన్నాపిళ్ళవీధికి సమీపమున ప్రాతఃకాలసంకీర్తనము జరుగును. భక్తులుగావండు శ్రీపురుషులెల్లరు దయచేసి వీని ఆదరింపవ్రాధితులు. తిరుపతిలో పార్లమెంటు ఇలపావులూరు వేంకట్రామ ఇయ్యగారి ప్రాతఃకాల శనివారము విజయదశమినాడు చేపూరు మురళీశ్వరస్వామిగారు ఆత్మరాధ్యాసము చేయించెదరు.

అర్ధరూపాయ నికెలునాణెము: — నికెలు ఒకణా, రెండణాలు, పాదలా, అర్ధరూపాయనాణెములు ఎప్పటికలానే ప్రెజిలలోను, కరెన్సీ ఆఫీసులందును అంగీకరింపబడును. కాని నికెలు అర్ధరూపాయ నాణెములను మాత్రము ముందు ప్రెజిల నుండియు కరెన్సీ ఆఫీసుల నుండియు ప్రజలకిడుకాడ దని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనినట్లు ప్రభుత్వ ప్రచురణసంఘాధికారి తెలియజేసినాడు.

కర్ణాటక లిల్లు అతేమిందు లిల్లుందు కొన్ని సల
సలలు గావించుట అవసరము. కలగారి సలలను అగ్గి
కలించుట యుక్తమనియు చెప్పిరి.

సవరణ నిరాకరించబడుట

భాష్యులుగాను ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. సమ్యక్తులు పుచ్చు
కొనడిను. అధిక సంఖ్యలచే కాల సవరణ నిరాకరించబడినది.

పిమ్మట లిల్లుందులి క్లాజులపై చర్య ప్రారంభింప
బడినది. మొదటి రెండు క్లాజులు ఎట్టిసమస్యలు లేకయే అమో
దింపబడినవి.

మూడవ క్లాజునందు "దేవుడు, తి. పార్థసారథి" కము పురి
కొల్పి, పురికొల్పి నుద్దేశించుట" అను మాటలను తీసివేసి
వలయునని కలగారు సవరణ సుపాదించుచు సంసాధాధికులు
నెండుకాధికారులను వారనియు, ఎట్టి విన్నవమైనను
దేవుడు పురికొల్పియున్నదని సవరింపగలగినయు, కావున
చట్టముయొక్క ప్రయోగమును మిషనుట యుక్తమని చెప్పిరి.

సర్ విన్నంటుకారు సవరణను ఆతేమింది. ఇదే
సవరణ నిరాకరించబడినది.

సర్వమును వార్తలను ప్రకటించుట, వాటిపై విమర్శలు
గావించుట సేవముగావించునట్లు చేయవలయునని సర్విగా
నొక సవరణ సుపాదించిరి.

సర్ విన్నంటుకారు సవరణను ఆతేమింది. ఇదే
సవరణ నిరాకరించబడినది.

సమస్యలొకటిగానూడె టిట్టి కలగారిని అధికము
యనని కలగారు సులయించు సవరణ సుపాదించుచు సంసా
ధాధికులు అధికమునకును కలగారిని, కావున తప్పుకొ
న్నాయాసాములను విచారించునట్లు యుద్దేశించి సర్విగా
కువిషయమై ఆలోచించి కలగారును చేయవలయు ప్రభుత్వము
వారు సర్వీయై యున్నారని సర్ విన్నంటుకారు చెప్పిరి. సవ
రణ ఈ సవరణనిరాకరించబడినది.

సర్విగానూడె అట్టి కలగారును సవరించి ఆసాధామై-లో
తగులదమున సవరణలను ప్రభుత్వమువారి చేత సాధించెదరు
సర్ విన్నంటుకారు చెప్పిరి.

లిల్లు ఆమోదించబడుట

సంసాధాధికుల సలసలమునందలిలోపములను ప్రకటిం
చుట అవసరమనియు, వట్టిలిల్లు అమలుకందునకు సంసాధాధికు
లకు గలమును కలగారు, స్వీకరించు యుక్తము కలగారు,
రంగస్వామి అయ్యంగారు లిల్లును అధిపతి యు వట్టిలి

సర్ విన్నంటుకారు లిల్లును ఆగిరించి లిల్లును
ఆమోదించుట యుక్తమని సర్ ముఖిగారు చెప్పిరి.

రంగస్వామి అయ్యంగారు మాత్రము లిల్లును వ్యతిరేక
ముగ సర్వీయి కొనిరి. మిగిలిన భర్తలందఱు లిల్లును ఆను
కులముగ సమ్యక్తుల కొనిరి.

ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ అవునట చేయబడినది.

సామ్రాజ్యవాదసభ స్టేబుల్ కొన్నిసభలు ఆవునట చేయ
బడినది. తిరుగు ఈ సభలు ఢిల్లీ గోషాసరి నెలలో సమావేశమగును.

అన్ని ప్రమాదము:—కొన్ని రాత్రి 11 గంటలకు వార్త
టవునులో న్యాయుండియూ ఆఫీసుకు దగ్గరను అగ్రవానిక
విధిలో విన్నను కంపెనీ వారి క్షేమం యొక్కటి నిపుంటు
కలగారు. అందు వార్తలమున్ను, కన్నాడెలయను, బట్టల
యనుకు నుండెను. రెండు తెలుసుకును వచ్చి నిపునల్లాపున.
గాలిలేకపోవునట ప్రక్కయ్యలు అటుకొన లేన నిపు అం
టుకొనుటకు కలగారును సవరణమొనరియు, యింకను తెలి
యలేదు.

కాల మాసము

నవంబరు, 28 నో అంక్యమయ్యేవామనకు కాల
మాస మిట్లుండెను:—

ఈ వరములో త్వము లేనేలేదని చెప్పరమ్యును
వచ్చివచ్చినది. త్వము అగ్రవానిక చాలతక్కువ వర్షము
కలగారు. వంటలు ౦ త్వము, కాగుగనేయున్నది. మెట్టయెలు
కాడిపోవును. సాము నీరుతక్కువ. ద్వము, నెల్లూరు,
మధ్యలెల్లూరు కొన్ని భాగాలలో వర్షం యింకావట్ట వచ్చి
వచ్చిగి నున్నది. భరణ నిలిచియున్నది. మెట్టయెలుకు త్వలో
కొంచు గానయను. (ప్రచురణ సంఘము).

నెల్లూరు ఆంధ్రసభ

ఈక్రింది తీర్మానములు 24-9-22 తేదీన నిర్దేశనసభలో
ఆమోదించబడినవి.

మా సమాజముకు ఈసభ్యులను, కృష్ణమూర్తి
రావి సభ్యులకు కర్తవ్యము అగు తీర్మానము రాజు ముఖ్య
రావు పంతులవారి యకాలమరణమునకు మా సమాజమునకు,
మామండలమునకు మాత్రమేగాక ఆంధ్రదేశమునకు వాటిల్లి
కొంతకు ఈ సభవారు మిక్కిలి చి.తిల్లును లేన సమాజ
భూమిని వారిమటుంబునకు తెలియజేయుచున్నాను.

మరియు తీర్మానమిచ్చుముగా తీర్చబడినది లాండ్
సర్వేయలొండె సాటుములు ప్రదర్శించి వానిలనుగూర్చుండు
నలన - నయ్యుదొములు గా మున్న వారి నాటకములు
రెండు ముద్రి పించి, క్రియించి, ఆరొక్కయను వారిమటుంబ
మునకు తీర్చబడినది. నదియు ఈసభవారు తీర్మానించు
చున్నాను.

ముఖ్య గావుగా స్వీకరించుముకు భ.ముఖర్షి సభా
భగవంతులను వారి ప్రతినిధులమును, వారిపేరిట నేర్పాటు
చేతదగిన పుస్తకాలవానిని చురమైనది. వచ్చువరమునకు
అనుగుణముగా కమిటీవారు నెలకొల్పబడినదిగా తీర్మానిం
చబడినది.

తీర్మానములు 1,2,3 శ్రీము ముత్తరాజునుబొర్రాపు
పంతులవారి మటుంబమునకు పంపబడినది యీ సభవారు
తీర్మానించుచున్నాను.

మి. సుబ్రహ్మణ్యకర్క
కార్యదర్శి.

గ్రంథదానము

కుంటూరుకల్లా కొంట్లతాలూకా సేదనందిపాడు గ్రా
మమునందు నెలకొల్పబడియున్న పి. సి. యమ్. స్కూలు
భాండాగారమునకు శ్రీముతి కీర్తిశేఖరగునూడె వెంకట
సుమయ్యగారి భాగ్యభాగ్య శ్రీమంతుల వల్ల పుస్తకభాం
డాగార కార్యదర్శులగు నూడె అదిశేషశాస్త్రిగారిచే దుండువు
వారును. భద్రదత్త అచార్య ౧౦ లుతొలిసారి 50 ఆంగ్లగ్రంథ
ములు దానముగా సేయబడియె.

సంజాం మండలములో తేలిక పీఠమునందున్నందున గల
శ్రీ గుణజానమొదలి సమాజ, సంభాలమునకు కళము,
విద్య, వార్త కొల్పగలము. ముఖ్యి కల ఆర్వయుజకు ౧౦
భాగవతం గోషాస (1-10-22 తేదీ) మ-రా-గా-శ్రీ కలగల
వారుదేశరావు పంతులుగారి (సభ రిజిస్ట్రార్) యాతిసభ్యులను
సరకును.

The Mosquito
దోమలకు
మందు
రూ 1-0-0
మన్యజ్వరమునకు ఎల్లప్పుడు దోమలు కారణము. అవి చాలా అసహ్య
కరమైనవి. దోమలను చూపుచున్నపుడు మంచి బేషధము కావలెను.
శిట్రోనిల్లా నూనె చాలావరకు పయోగించెదరు కాని యింత కంటే మంచిది.
ఆంటీ మ స్క్వీటో లీన్
అను మందు చాలా ప్రశస్తమైనది. దీనిలో శిట్రోనిల్లా నూనె యితర
బేషధములతో కలిపి పున్నది. ఇట్లు చేశములందు రోగనిదానము గల
గొప్ప వైద్యులు దీనిని తయారుచేసిరి. ఒక చూపాము ఖరీదుకు
డబ్బూ. ౩. స్క్విట్ కంపెనీ మద్రాసులోను వారి బ్రాంచీలలోను దొరకును.
W. E. Smith & Co., Ltd Mount Road Madras.

బంగారాదేశమునకు మిక్కిలి ముఖ్యమైనదియు, ముక్తమైనదియు, సమస్తమైనదియు నైన
ది డక్కా ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)
మూలధనము రూ 2,00,000. చందాలవలన వసూలైన మూలధనము రూ 1,75,000.
డైరెక్టరులు:— జడ్జి, సభ జడ్జి, పక్షి, జియోదారు మొదలగువారు గలరు.
చాన్స్ అఫీసు:— 8, 8/1 ఆఫీసియల్ పిల్ల డక్కా.
బాంబాయి:— కలకత్తా 212 వా బహు పిల్ల, 155-1 ఆఫీసు చిల్లూ కొద్దు (మద్రాసు) నోబల్ కోడ్డు (కాకానూరు)
భవానిపూరు 69 రుస్సా కొద్దు, రంగభూరు, బోగూరు, మైసూరు, బాల్ సామర, దాద్రి, బాల్, బాల్
మున్ ఫర్ పూరు, ఖల్నూ, మద్రాసు.
విరాటము, పోర్టునూపురులు, ఈసభ్యాయులు మొదలగు వారికి ప్రత్యేక శ్రద్ధలు.
ఈ దిగువ నెలువలదిన పుస్తకములు ఇవాయిగా పంపబడును.
(1) గునావైద్యము (రెండు) (2) కామశాస్త్రము (3) పక్షికోశ నిర్మాణము (4) శిల్పములు కలగించుట (5) కాకానూరు
కాగిరి (6) పోర్టుము (7) 1922-23 సంక వ్యయము (ఇంగ్లీషు రెండు) (8) ఈసభ్యాయులు, పోర్టునూపురులు సమా
జము విధము. (బేషధయోగము యింకా) మకరధ్వజ పుటము 1-3 రూ 4;
(ఇంద్రవజ్రాంతకు మాత్రము) బుడ్డి 1-3 రూ 0-6-0; కరణాద్యయ బుడ్డి 1-3 రూ 0-12-0; వ్యభిచార కుటు 1-3 రూ 4.

కెమాలిస్టుల సందేహస్పద వైఖరి

సోవియటు ప్రోద్బలముని భయపడటం

కాకాస్తాంట్సు నోపిలు ప్రభుత్వము
రాజీనామా నిచ్చుట

తురుష్కులు వెనుకకు బోయి మరల ప్రవేశించుట

లండన్, సెప్టెంబరు 26:—మిత్రమండలి కెమాలిస్టుల కంపి కేఖనుగూర్చి కెమాలిస్టుల వైఖరి అనుమానాస్పదముగ నున్నదిగాని వివిధముగ సమాధానము నుడిరెను కాకాస్తాంటి నోపుటకు పోవువార్తలను కెమాలిస్టులు బందోబస్తు చేసి కొని అతిగ్రహణ కాపాడుకొనుట తప్పని కాకాస్తాంటి నోపుట వార్తలు నమ్ముచున్నది.

అంగోరాపరిస్థితులు

లండన్, సెప్టెంబరు 25:—రాత్రి 11-45 గంటలు కాకాస్తాంటి నోపిలులో నున్న ట్రెయ్యుఫ్రికా విలేజుకు డిల్లు తెలుపుచున్నాడు.

మిత్రమండలిలేఖ క్యవహరములను తృప్తికరముగ పరిష్కారము చేయుట కనుకూలముగ నున్నదని జాతీయవాదు లనుకొనుచున్నారు. వైస్రాయలు కదలకుండచేసిన పని అభయమిచ్చుటకు అంగీకరించినపుడు మిక్కిలి ప్రతిఫలముగ నుదనపు సేనలను బంధరాదన ముతులను అంగోరా ప్రభుత్వమువారు గోచరము. అకస్మికముగ శత్రువులుగాని మరితరులైన గాని కాకాస్తాంటి నోపిలును ముట్టడించుకొనడం కాకాస్తాంటి నోపిలును చేరుటకు త్రోవలాడును మార్గముల నన్నిటిని బలపరుచుకొనుటకు టర్కీ వారికి అనుభవించిన సేనలనుగూర్చిరమునుండి వారు సేనలను దిశిచేసినందు. అధికారుల తనము ఈయభిప్రాయములతో నేకభ వింపినటులు తెలియలేదు. ఆనలోని తురుష్కులను రాజుబారము నకుపుటకు అంగోరా జాతీయ ప్రభుత్వమువారు కాలిఫోర్నియాకు రాజుబారించుటకు అంగీకరించుచున్నారు. సంధిపత్రము సంతక మైనవెంటేనే నుల్లానానపదని నడుచుకొనుటకుల తేనెదరను కొనుచున్నారు. ఈవదంతి చాలదూరము వ్యాపించినది. ఇంత వరకు నిజమనే అందమను అనుకొనుచున్నారు.

కెమాలిస్టుల పాపాగారిని బుజ్జగించుటకు

ఫ్రెంచివారి ప్రయత్నములు

లండన్, సెప్టెంబరు 25:—రాత్రి 11-45 గంటలు. ప్యారిస్ లో నున్న ట్రెయ్యుఫ్రికా విలేజుకు డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:—మిత్రమండలి ముతులను అంగీకరించినందున కెమాలిస్టుల పాపాగారిని బుజ్జగించుటకు ఫ్రెంచివారు బాగా ప్రయత్నించుచున్నారని స్పష్టమైనది.

చిక్కులను కలుగజేయుటకు

బోల్షివికుల ప్రయత్నములు

లండన్, సెప్టెంబరు 25:—రాత్రి 9 గంటలు కాకాస్తాంటి నోపిలునుండి వార్త ప్రేమగా రిట్లు తెలియజేయుచున్నారు.—మిత్రమండలి కెమాలిస్టులకంపి లేఖలను స్వీకరింపకు ఆర్మీయనులకును భయము తగ్గినను విస్తారము పెరిగి బోయిన బోల్షివికు కాన్స్టాంట్ నుపులను తమ తురుష్కుమిత్రులు చీలి పోవుగానల తగాయిచాలను కలిపించి కష్టములను కలుగజేయుటకు బోల్షివికులు ప్రయత్నించుచున్నారని భయపడుచున్నారు. అంగ్లేయుల అందరి గొంతుకలను, చారు పక్షపాలంబలను గడియనల గొంతుకలను తోసివేయవలెనని తురుష్కుభాషలో కంప్రతములు పంచి పెట్టబడుచున్నది.

ఈ రోగము తొలగించుటకువచ్చిన వారికందరకును సోకని స్మిక్యానుండి అప్రభుత్వప్రతికా విలేజుకు వ్రాయుచున్నాడు.

మాస్కోలో నున్న డెయిలీమెయిలు విలేజుకు డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:—బ్రిటిషు విధానము నాడేమియను బ్రిటిషు రాజుబారి ప్రధానకార్యాలయము దగ్గర వచ్చాదీయులు చాలమంది గూడి తమయశస్సులని జూపిరి. అప్పక రాజుబారుల పట్ల స్నేహభావమును జూపిరి.

కాకాస్తాంటి నోపిలు ప్రభుత్వమువారు

రాజీనీయ సిద్ధముగ నుండుట

కాకాస్తాంటి నోపిలు సెప్టెంబరు 25:—కెమాలిస్టులకు తొందర కలుగజేయుటకుటకై తమ రాజీనామా ఇచ్చుచున్నారని కాకాస్తాంటి నోపిలు ప్రభుత్వమువారు అంగోరా ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిన వదంతలు గలవు.

కాకాస్తాంటి నోపిలు ప్రభుత్వము రాజీనామా నిచ్చును

లండన్, సెప్టెంబరు 26:—కాకాస్తాంటి నోపిలులో నున్న డెయిలీమెయిలు ప్రతికా విలేజుకు డిల్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—

ప్రధానమంత్రి-గ్రాండ్ వజీరు-విదేశాంగమంత్రిలు తేలియమంత్రిలు తమవదలను త్యజించిరి. జాతీయ ప్రభుత్వ మేన్ను దుని తెలియజేసిరి. నుల్లానాగారి పదభ్రష్టుని తేనెదరని నూదించిరి. యుగ రాజు-నుల్లానాకొమారుడు-జాతీయవాదులతో స్నేహముగ నున్నవాడు. నుల్లానాకొనే ఇతను నియమించబడు ననుకొనుచున్నాడు.

టిటన్ ప్రదేశమును తురుష్కులు ఖాళీ చేయుట

లండన్, సెప్టెంబరు 25:—రాత్రి 8-5 గంటలు. నానకు లో నున్న ట్రెయ్యుఫ్రికా విలేజుకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు.

టిటన్ ప్రదేశపు సమస్యను ప్రకాంతముగ పరిష్కారము చేయవలెనని తురుష్కులుగారు జూడ సాధారణపరిస్థితులు కొంతంతకు వాగ్దానము తోమిచ్చుచున్నది. దార్ది నెల్సు సేనాధిపతి కొరికవిద తురుష్కు సేనాని బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముతో తగవు పెట్టికొనుట కిష్టపడననుచు వెనుకకుబోయెను. తటన్ ప్రదేశమును ఇంకను చిన్న కావలి ఆశ్రిత దళమున్నది. కాని తురుష్కులు హేతువాదులతో ప్రవర్తించు ఉద్దేశమును జూపుచున్నారు.

రెండో బ్రిటిషు పటాలములు తటన్ దళముతోడను, యుద్ధమును జూచుటకు నియమింపబడిన పనిముట్లతోడను అదనముగ ప్రవేశించినవి. టటన్ ప్రదేశమును భంగభవనకుండ కాపాడుటకు వైస్రాయలు సమావేశమగుచున్నది. బ్రెగాలో తప్ప ఇతరచోట్ల గ్రీకులపక్షమునను, ఆర్మీనియనుల పట్లను తర్కీ వారి భావము సరిగ జేయున్నది. ఒక బ్రెగాలోమాత్రము అల్లరులు బిగినవి.

చానకునుండి ప్రజలందరను చాలవరకు లేచిపోయిరి. కుత్తాగ్ము నైనికాధికారులు కొన్ని గృహములను పడగొట్టిరి.

ఇస్మిత్ ప్రదేశములో చిన్న తురుష్కు సేన కేంద్రీకృతమగుచున్నదనియు కాని అంత భయమును కలుగ జేయునంత వేగవైస్రాయు గాదని కాకాస్తాంటి నోపిలులో నున్న ట్రెయ్యుఫ్రికా విలేజుకు తెలుపుచున్నాడు. కొత్త సేనలు రానున్నవి. ఇవి రాగానే ఎవరని ముట్టడించినను వారిని ఎదుర్కొనాలము.

కెమాలిస్టుల ఆశ్రితదళము

టిటన్ ప్రదేశములో జొరబడుట

లండన్, సెప్టెంబరు 25:—కెమాలిస్టుల ఆశ్రితదళము టటన్ ప్రదేశములో ప్రవేశించెనని లండన్ లో స్థిరపడినది. తురుష్కుల సంఖ్య 1100 వందని తేల్చిరి. బ్రిటిషువారు చానకునుండి వెనుకకు బోయిరను అభిప్రాయముతో వీరు ముందు తేగిరి. బ్రిటిషువారు చానకులోనే ఉన్నారని తెలిపినవెంటేనే గిరు మ్మన వెనుక తేగిరి.

మరల తురుష్కులు టటన్ ప్రదేశములో జొరబడుట

లండన్, సెప్టెంబరు 25:—తురుష్కు ఆశ్రితదళము చానకు ప్రదేశములో జొరబడెను. తొలగిపోవలయునని హరింగ్లె సేనాని తీవ్రముగ తురుష్కు సేనలను గోరెను.

చానకులో కెమాలిస్టుల ఆశ్రితదళము

కాకాస్తాంటి నోపిలు సెప్టెంబరు 25:—తురుష్కులతో తురుష్కు ఆశ్రితదళము చానకు ప్రదేశములో ప్రవేశించెను. తురుష్కు వైస్రాయలును వెనుకకు మరలు మని చెప్పవలయునని అడకున్న అంగోరా ప్రతినిధితో హరింగ్లె సేనాని చెప్పెను. తురుష్కు సేనాని కేసమానము చేరుటకు తగినంతవ్యవధి ఇయ్యబడును. ఆగడుపు అనంతరమున వెనుకకు మరలనివో దాని ప్రతిఫలములను కెమాలిస్టులు అనుభవించవలసివచ్చును. కాశ్మీరముగ నచ్చుకొనుటకు హరింగ్లె గారు వైమానికదళమును నడుపుచున్నారు. ప్రస్తుతము తురుష్కులు క్యవహరములను ప్రతిమించ నియమింపను సంది గురురుటకై ఫ్రెంచి హైకమిషనరు కెమాలిస్టుల పాపాగారిని బుజ్జగించుచున్నాడు.

ఎత్తుకు విమరచ్యునోయని బ్రిటిషు వైస్రాయలు ప్రెస్కోయిదగ్గర దారి గాచున్నది.

కెమాలిస్టులు బ్రిటిషువారితో యుద్ధము జేయు నిష్పము లేదనుట

కాకాస్తాంటి నోపిలు సెప్టెంబరు 25:—మట్టిల్లరు సేనానియు కెమాలిస్టుల సేనాధిపతియు మిత్రులుగ నేయున్నారు. బ్రిటిషువారితో యుద్ధముజేయ నెంతమాత్రము ఇష్టములేదనుచు తేల్చుటకు టటన్ ప్రదేశమునుండి మరలిపోయెద సని తురుష్కు సేనాని అంగ్లే సేనానికి దెలియజేసెను.

బ్రిటిషు వైస్రాయలు ఇంకను బలకరమగుట

లండన్, సెప్టెంబరు 25:—సామీప్య ప్రావ్యతేతపు క్యవహరములు చిక్కులు కొంతెముతగ్గినను బ్రిటిషు సేనలు ఎక్కు

చెన్న పురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 27-వ తేది బుధవారము.

(1) ధాన్యములు

దనియలు	కా 1-కి రు 56 మొదలు 68 ముకు		
దియ్యము బస్తాలు	మొదలు.	వరకు.	
కుసుమ తెనాలి	ప 45 గలవి	రు 18-0-0	14-0-0
నెల్లూరి	,, డిటా	,, 15-8-0	16-0-0
డిల్లీ	,, డిటా	,, 15-8-0	16-0-0
రాగులు	రు. 164 బస్తా 1-కి	,, 9-8-0	10-0-0
నవ్వులు	,,	,, 20-0-0	21-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి 195 రు.	రు 18-0-0	15-0-0
నెనలు	,, డిటా	,, 14-8-0 15-8-0
నెనలు	,, డిటా	,, 14-8-0 15-8-0
మినుములు	,, డిటా	,, 15-0-0 17-0-0
ఉలము	,, డిటా 164	,, 10-8-0 11-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె కా 1-కి	రు 150-0-0	155-0-0
నెయ్యి ను 1-కి	,,	,, 18-0-0 28-0-0
కొండోపురం నేరునెనగవచ్చు కా 1కి	,, 58-0-0	69-0-0
యితిరప్రదేశము	,,	,, 54-0-0 56-0-0
నేరునెనగనూనె గానుగ కా 1-కి రు 125 మి.న.నూనె 120		
అముడము నూనె కా 1 కి	రు 120-0-0	121-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయతనుపు కా 1-కి	రు 140	
కురవనుపు	,,	రు 108-0-0 104-0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) కా 1-కి రు 98-0-0		119-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు చులుగు 1-కి రు 50, 55		
కాళవా నీ పాయకట్టు	,,	రు 70, 15
బెల్లము కా 1-కి	రు 48-0-0	52-8-0
చింతపండు పాలిని కా 1-కి	రు 45-8-0	52-0-0
,, కొత్తది కా 1-కి	రు 61-0-0	68-8-8

(5) ఇనుము

పట్టులు కళం కా 1-కి	రు 87-0-0	87-8-0
చదరం	,, 88-0-0	89-0-0
రవుండు	,, 89-0-0	40-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 కులంకు	రు 98-0-0	
బంగారము, తులము 1-కి	రు 26-10-0	
నవరను 1-కి	రు 17-8-0	
ఇత్తడి కా 1కి	రు 815-0-0	816-0-0
కాగి డిటా	రు 845-0-0	
అస్కా చెక్కర బ 1-కి	రు 44-4-0	

(7) రంగులు

సింహంమార్కు 20 డిక్రీలు అందర డిటా	రు 95-0-0	
డిటా 16 డిటా	రు 80-0-0	
కొట్టి క్రెన్డు 20 డిక్రీలు	రు 100-0-0	

కోటి శుతనయ

బహుమనాపరిక్ష

పరిక్ష కర్తృత్వముగా వచ్చియున్న వారును, వచ్చుచున్న వారును, రాబోవుచున్నా చని వ్రాయుచున్న వారును, “పరిక్షకు దరఖాస్తులు సేయు తేదీయును, పరిక్షాదినమును, తగినంత వ్యవధి చాలనందున మరియొకమాసమువ్యవస్థితుమును, పొడిగింపవలసిన” దని వ్రాయుచున్న గాబులకు మితి లేకున్నది. కావున నీవిషయము పరిక్షాబోధు మీటింగులో 30-9-22 తేదీని నిష్కర్షపరచి మరల తెలియజేయబడును. డి. వి. కృష్ణారావు, కార్గి దర్శి, బరంపురం.

వగుచునే యున్నవి. మూడవదళమునుగూడ బంపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. వేయి నా కావ్యైక్యముతో ఒక యుద్ధనాన బయలుదేరెను.

క్రెంకీ ఆక్రమణ

కాకాస్తాంటి నోపిలు సెప్టె. 26:—మిత్రమండలిలేఖ తేరక పూర్వమే క్రెంకీ ఆక్రమించు కొనబడుటచేత వైస్రాయలతో యోచించుటకు 48 గంటలకంటె వెక్కువ గడువు నియతలెనని తురుష్కు సేనాని గోరుచున్నాడని అంగోరా ప్రతినిధి తెలియజేయుచున్నాడు.

నవరము బంగారము చే

S. RAMA Aiyer,
P. O. No. 238, Calcutta.

లాయడుబార్లిగారి ఉపన్యాసము

భారతమిత్రవాదులకు భయమేల?

మాంచెల్లరు గార్లయను ప్రత్యేకవిలేజుకు లాహోరు నుండి ఆగస్టు 1 వ తేదీన ఆతిథి కిలులవాయుచున్నాడు.

భారత రాజకీయ కృతకరములకు నాతివోజ్జీరము గల గుంటుల జేయుటకు లాయడుబార్లిగారు నియమ చాలకట్టపడిరి. ఇండియను సివిల్ సర్వీసు చిరస్థై అయి యెనుంగిం ఉపన్యాస, దీర్ఘనివేదిక యాదేశమునకు తంతివాద్యారా పంపబడినది. బ్రిటిషు రాజ్యమున కనుకూలముగ నుండు ప్రతిభారతీయులకు దానిని చదివి, తనకాగ్గరిండు నున్నదీ గోతిజేసికలుల దలంపుచున్నాడు.

ఇది ఆతిథియోక్తి గావచ్చును. ఏలనగా మారుమూలల గ్రామములలో బ్రిటిషు రాజ్యమునకు అనుకూలముగ గాని ప్రతిపాటుముగ గాని యుండక దానికి బాంగ్లియుండు లక్షలకొలది జనముగాని, భారతదేశము బాతివిజేదములచే నలిగిపోయి యెప్పుటికిని స్వదేశిపాలనమునకు అనుకూలము నెల్లడించుకొనితలంచు సంకల్పములు తండ్రివారములగు గలరు. ఏమి తమ యాత్మవిశ్వాసములు బహిరంగముగ ప్రకటించుచున్నను వినుటకు లభ్యము చేయక పోయినపుడు, లాయడుబార్లిగారి ఉపన్యాసమునకు పోట్లాడుటకు వారి కేమియును మాకులేదు.

అయితే యాసంకల్పములకు తోటిదేశీయులలో నెట్టిప్రభావమున కేను. వారిలో విశాలదృష్టిగలవారుగాని, పరాక్రమతేజోవిశాలులు గాని గానియుండు. ఇతరులు రాజకీయవిషయములలో భిన్నాభిప్రాయములు గల్గియుండినను యాఉపన్యాసమువై యేకాభిప్రాయమైయున్నారు. లాహోరులో ప్రచురించుచున్న 'ప్రెస్ బ్యూరో' మితవాదిపత్రిక, యాఉపన్యాసము 1917 ప్రకటనమున నిర్దేశము జేయుచున్నదని వ్రాసెను. ఈపత్రికకు ప్రచురించుటలో యిది 'మస్టింక్' లోని 'ఆరు పత్రిక' సంస్కరణముల మూలకేంద్రము జేయునట్టి, ప్రకల్ప, నిర్ణయవాక్యములని, వ్రాయుచున్నది. మృదానులో బ్రాహ్మజేరిపత్రికమున పునరించుచున్నట్లు. బ్రిటిషురాజ్యమునకు అనుకూలముగ ప్రోద్బలము జేయునట్టిదనియు ప్రసిద్ధిగాంచిన జస్టిసుపత్రిక ప్రబలాత్మకమైయున్నది. ఇదే ఆత్మజను న్యాయవిధాన పత్రికలో అనేకపంజుకములకు జేయుచున్నాడు. వీరు యిక్కడికి రెండేండ్లనుండి బ్రాహ్మజేరిపత్రికమును నిండుచుచు సంస్కరణములకు విజయము జేయుచున్నదివిధికార్యముల జేయుచుండెను. బొంబాయిలో భారతదృష్టిగలవారు చెలిసికోనుటకు చాలకట్టపడుచున్న అంగ్లప్రొవెనకపత్రికయగు, టైమ్సుస్ ఇండియా, 'లాయడుబార్లి' యంగ్లిషు మాటాడుటలో విద్యారంభమనలె మాటాడలేదని తన మాటకులకు వివరించుచున్నది. ఇతను నిరూపణవాదపత్రికలు వికలకంఠముతో 1917 ప్రకటనము మీది యెప్పు డెక్కడనున్నది? అని మితవాదుల నడుగుచున్నది.

భారతీయుల నిరూపణము

ఇంత అడంబరమేల యని నీ కడికడవు. సరే, నేనిప్పుడు లాయడు బార్లిగారి యాఉపన్యాసమునకు భారతీయుల డెట్టిరూపణ గావించులో తెలుపఁద్రుచ్చించెదను. గత్యము జెన్నెదను గాని నేను ఆ విషయము బదివివక్షకు, యంతకన్న వేరు నిరూపణ గాని యాయులదని యనుకొంటిని.

ప్రథమమున లాయడు బార్లిగారు సంస్కరణములను ప్రతిక్షేపించుచున్నాడు. ఆ పరితేను అనఁబడెను. ఇది జేయుచున్నది కూడలదున చెప్పుచున్నట్లు అనుచుంటిని. అయితే భారతీయులు సంస్కరణములను అతిరేకకావ్య స్వపరిపాలనామార్గమునకు ప్రభుసోపానముగ విలంబించుచున్నాడు. ఈయంతరమున ననుకూల నెట్టివిలేదు.

మిగిల లాయడుబార్లిగారు యెప్పుటి కాగననధల మితవాదిదృష్టుముగూర్చి చెప్పెను. నచ్చేయెన్నికలలో, పరిపాలనము నుండు మార్పులను బలవంతముగ ప్రవేశనెట్టిగారువారు తిరిగిచచ్చి యుండల కట్టపడినట్లు అధివిండుచు గూచించుచున్నాడు. భారతీయులు నాచుది తమనుసరలను కాగననధల యెన్నికలను బహిష్కరింపునని యుత్తరపురేసియుండుటచేతనే యెప్పుడు కాగననధలలో మిత్ర వాది కృత్యము యెక్కువ గ గానినించుచున్నది. ఇందువలన సంస్కరణవిధానమునకు మంచిదెట్టికలిగెను. కాగననధలలో ఆంధ్రకరమున ఉపయోగకరముగ నుండు పానువరంతులు లేకుండబోయిరి. ఇంతకన్న నెక్కువ యేమనగా యిందులను కాగననధల జేయునకు ప్రాతినిధ్యము వహించునది విషయమునూడ లేకుండ బోయెను. సంస్కరణముల

కు అనుకూలముగ నుండుకృతవాదును, దేశములో మితవాదతేగాక అన్నిపక్షములవారును కాగననధలకు ప్రతినిధుల బంపినగాని సంస్కరణములు విజయము గాంచజాలవని తలంచుచున్నాడు. కాగననధలు పరిపాలనములో మాన్యులగుజేయుటకు సాధనములుగ నుపయోగింపవచ్చునను నమృతము గలగనిజే యెట్లు జేయుటకు దేశము సమృద్ధింపదనుమాట నిజము. ఇటుల యందులకు కాగననధల నుపయోగించినచో సంస్కరణములపరీక్ష అవసయ ముండినందుకు నిదర్శనమని లాయడుబార్లిగారు చెబించినట్లు భారతీయు లూహించుచున్నాడు.

క్రేటు:బ్రిటను 'రక్షణము'

పిదప, క్రేటు:బ్రిటను రక్షణము, లేనిదేభారతదేశ మెప్పుడును కృత్యముగ తనకాగ్గరిచిన్నది నడువసామర్థ్యము గల్గియుండజాలదని తమ యభిప్రాయమును లాయడు బార్లిగారు వ్యక్తీకరించిరి. "ఇండియాలో మంచిపథ్యమును నెలకొల్పి మాట్రస్తును సాధ్యము జేయుటకు మేము భారతీయుల గహకారమును గోరితిమి. అయితే అందువలన యాట్రస్తును యెప్పుటికిని నదలిజేయ నుద్దేశంపలేదు. ఆట్రస్తును కొనసాగించుటలో వారిని భగనాములుగ నుంచుటకు మాత్ర ముద్దేశంపబడినది. ఈట్రస్తును మావంకానుగతిలకు గూడ యెచ్చుటకు నేనాకించుచున్నాను." భారత కృతకరములలో భారతీయులకే మాత్రము యెప్పుడు బాధ్యతగల్గుచు యనియు, సామ్రాజ్యకృతకరములలో నెప్పుడు భాగము గల్గునా యనియు, ఆరోజుకొరకు భారతమిత్రవాదు లితవరకు నెవరు జూచుచుండిరి. ఆరోజుయింకను యెప్పుటికో మార్చిజేయుటకు వాటిష్టములేదు. భారతదేశ కృతకరములలో అధికారము భాగముతోముతో తృప్తిపొందియుండవలెనని వారి కిప్పుడు తెలియజెప్పుచున్నాడు.

లాయడుబార్లిగారి కింకను యెట్లు బహుమన్నాడు. "మాట్రస్తును నిర్వర్తించుటకు బ్రిటిషుఉద్యోగుల యువకరకపహాయముండుట అత్యాశక్త్యకము" "భారతీయులు పాగ్ల మెంటు గర్భముగ గాని పాలకులుగాని యెంతవిజయము బడసినను, వాడయియున్నాడు కొలదిమంది బ్రిటిషు సివిల్ ఉద్యోగులతో నవసరము లేకుండ బోవుకాలము నేనూహించువాడను. 51 కోట్ల 50 లక్షల జనసంఖ్యకు వారు 12 వందల మందిమాత్రమున్నాటి వారు నిర్వాణమున కంతకును ఉక్కు చట్టము వంటివారు."

"ఇండియను సివిల్ సర్వీసును తీసివేయు నుద్దేశములేదు. పాలనమున 3 వ శతమునలె ముఖ్యమైనదని మాతలంపు. మేము ఇక్కడొక్కని సంస్థ యొకటిగలదు. మేము మాన్యులను, స్వత్యము తొలగించి సంస్థయొకటి గలదు. అదియిండియాలో బ్రిటిషు సివిల్ సర్వీసును నిర్మించిన సంస్థయే."

వీనినిబట్టిబూడ యిండియాలో నిందరు సివిల్ సర్వీసు యుద్యోగులును, బ్రిటిషువాడ, యెప్పుడు విధిమననే సంస్థకాలము నుండెనని భారతీయు లూహించుచున్నాడు. చాల సంవత్సరములవరకు యూరోపియను స్పెషలిస్టులు చాలకుండి యువకరమని విద్యారంభులగు భారతీయులు తలచినను, తామే వీనిని తమ యెచ్చువచ్చినవరకులవై యెన్నుకొని తెచ్చుకొనవలెనని కోరెదరు. బాతివిజేదములు గల్గిపోకలయును వచ్చినపుడు యూరోపియనుగవర్నరు లుండిన నులభముగ నుండునని వారు చాలకుండి యభిప్రాయ బడుచున్నాడు. అయితే ఇండియను సివిల్ సర్వీసు వారు జేయు పాలనాకార్యమునకు యూరోపియను లుండుట యువకరమని తలంచువారు కొలదిమాత్రముగలరు. ఇండియను సివిల్ ఉద్యోగులు భారతీయు లుండవలెనా యూరోపియను లుండవలెనా యను ప్రశ్న కన్న వారియర్హత్యమును గూర్చిన ప్రశ్న ముఖ్యమైనది. వారు యెప్పుటివలెనే భారతరాజ్యాంగమృతిచేత నియమించబడి రక్షింపబడుచు యిండియాలో భారతమృత్యులకును కాగననధలకును మార్గదర్శకులుగ నుండవలెనా లేక భారతీయుల నేకకులుగా నెమ్మది నెమ్మదిగ మారి భారత ప్రభుత్వముల జే యెన్నుకొనబడి, అప్రభుత్వముల యుత్తరవులకారముండి రక్షణమునకును, పారిశోధికమునకును వారిమీదనే ఆధారపడియుండవలెనా?

ఈరేటిలోను మొదటి ప్రత్యామ్నాయమునే లాయడు బార్లిగారు విధించుచున్నాడు. అట్లే లాయడుబార్లిగారు చెప్పినదే కలతర మైనయెడల నిరాకరణవాదులు చేసినపని సరియనియు, సంస్కరణములు కట్టియాడంబరము లనియు మితవాదులు విప్రకృతకరమనియుండును. ఏలనగా, తమ నేతకులని నామమాత్రముగ నున్నవారిని నియమించునట్టియు రక్షించునట్టియు అధికారము యెప్పుటికీ బ్రిటిషులకు కుండి, వారు తమయజమానులు నామమాత్రములకు మార్గదర్శకులుగ నుండనియోగించు

నంతకాలము, భారతమృత్యులును, భారతకాగననధలను నిజమైన అధికారమును గల్గియుండ జాలవు.

భారతమృత్యులకు విషయము బాగుగ డెలియును. ఇంగ్లాండులో లాయడుబార్లిగారి ప్రసంగమును ఆధిజేపించువారలు చాలమంది గలరని డెలియబరప కున్నచో యిండియాలో నవాకారవాదు లెవరైన మిగిలియుండురని నాకుదోచదు.

భారతప్రధానమంత్రి ఉపన్యాసమును భారతదేశము నిరూపించువిధమును గూర్చి మోచురక చేసిపపుడు కర్నూలు డిప్యూటీ గవర్నరు తమవిధిని నిర్వర్తించిరి. డిప్యూటీ గవర్నరు సహాయము లేనిదే భారతదేశము ఉపన్యాసముగల్గి తాత్పర్యము గ్రహించజాలదనుట మాన్యాసపదము. డిప్యూటీ గవర్నరు బహిరంగముగ బల్లిన చానికన్న నే డిప్యూటీ గవర్నరు గారు చెప్పెను. మిగిలుట కిట్లు బడుట యాదేశమున కనుగుణ వనిచేయును.

ప్రకటన
క్రొత్తకాంపు ఫర్మి చర్చాల
నామాసలు మేలనది. ధరలు సరసము.
వలయువారు క్యాటలాగు నిమిత్తం వ్రాయించేడి.
పి. వీరాసామినాయుడు అండుకో,
నరసారావువేట, గుంటూరుజిల్లా.

ప్రకటన (304)
ఇందువలన ఈ దిగువ చేవాలుచేసిన బ్రిటిష్ ఇండియా స్టీమ్ నావిగేషన్ కంపెనీ యేజెంట్లుయైన బిన్ని అండు కంపెనీ వారు సకల జనులకు తెలియ చేయడ మేమన వైచెప్పిన బ్రిటిష్ ఇండియా స్టీమ్ నావిగేషన్ కంపెనీ స్టీముర్లు డ్రెక్కులో ప్రయాణముచేయు యానన్యంది ప్రయాణికులు బాడుగ లేకుండా దిగియుండి పోవుటకు గాను, పూర్వపు రీతిగా అరమణకార వీధి 2/82 నెంబరు గృహమును "విడిది గృహముగా" ఈ సెప్టెంబరునెల మొదలు తొక్కిననుండి తిరుగ యేర్పాటుచేయడ మయినది.
ఇట్లు,
బ్రిటిష్ ఇండియా స్టీమ్ నావిగేషన్ కంపెనీ ఏజెంట్లు,
బిన్ని అండు కంపెనీ (మదరాసు) లిమిటెడ్.

తాటియేళవేలము
కృష్ణాజిల్లా యేలూరుతాలూకా నారాయణపురము గ్రామములోని తాటిచెట్లనుండి యేళ కోసి కొనుటకు పంకిగిరూడెము గ్రామములో ది 3-10-1922 తేదిన వేలమువేయబడును.
రాజా భామకృష్ణదేవర వేంకటరాయలు నాయుడు బహద్దరు బహింబాగుగారు. (224)

ముఖ్యగవనింపు (294)
యోగ్యతాపత్రములు
(3) డెనాల్స్ సిటీనందుకు దుర్గా మెడికల్ హాలువారి టానిక్ కుళికలను సేవించుటవలన రాజకీయ అనుభావేహితుకు నష్టంకరత్వము లేక నుఖముగా నున్నాడు. అతడు 6 సంవత్సరముల బాధపడుచుండెను. ఇప్పుడు అతడు చాలానుఖముగా నున్నాడని చెప్పటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాడు.
డెనాల్స్ } బిజ్ కేహర్
28-8-19

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు
ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. తాంబూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయేగాక, అశీర్వము, వాయువు, జలబుజ్వరము, స్పృహతము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లసోపులు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది ప్రధానముగల పనిచేయును. వేలకొలది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (3851)-తి
200 మాత్రలసీసా 1-కి రు 0.4-0; డెజ్క సీసాలు రు. 2-8-0
పి. పి. చార్జి ఎన్నికైత వారు 0-6-0.
పి. పి. అండు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడే. నల్లూరుజిల్లా

వృత్తాంతలేఖలు

ఏలూరు

(ఒక విలేఖరి నుండి)

సెప్టెంబరు 19:- ఏలూరు తాలూకా సంఘమువారు 18-వ తేదీని ఇదిగదలో వలెనే శ్రీ గాంధీ ఆంధ్రవాతీయవిద్యాలయపు విద్యార్థులతోను ఉపాధ్యాయులతోను గలసి ఉదయము 7 గంటలనుండి తిలకుస్వరాజ్యనిధి కనూలుపరచిరి. తిరిగి మధ్యాహ్నము 8 గంటలనుండి కరగంజీర్తము గావించిరి.

గల్లమందు సందుగాని గాంధీ పాఠశాలవారు ఆ ది:ము ననే మహాత్ముని జన్మదినోత్సవమును జరిపి నగరపంక్తిరమునందు పాల్గొనిరి. తత్పాఠశాల బాలురు మృదుమధురము లగు జాతీయ తీర్థన బాధుచు కోలాటము వైచిరి.

అంకట సాయంకాలము 6 గంటలకు పురపంచరమున జూలై మాసమున నెల్లూరు జిల్లాలో భజనసందర్శమున రెండుమాసములు శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమున గడపి వచ్చిన ద్వారా తిలకుల వాసులగు శ్రీకృష్ణ చక్రవర్తుల శేషచార్యులుగారి యధ్యక్షతన పాఠశాల జరుపబడినది. అందు మ-రా-నా బ్రహ్మ తొమ్మిది ముచ్చాణ్యముగారికి గారైన గం. లక్ష్మీనరసమ్మ గారు మహాపవనాన మిచ్చిరి. యింకను ఇతరులు గూడ నప న్యాము లిచ్చిరి. ఈదినక తీర్థానములు చేయబడినవి.

1. గాంధీ మహాత్ముని యేడక నిర్బంధవాదమైన కేసు ఇచ్చట సమావేశమయిన యేలూరుపాఠశాలదారులు మహాత్ముని యందును వారి పనిత్రోద్యమమునందును తమకుగల అతులత భక్తివిశ్వాసములను వెల్లెపుచ్చుచు మహాత్మునిసత్వరవిజయమున కై భగవానుని ప్రార్థించుచున్నారు.

2. తురుష్క గ్రీను దేశములకు జరుగుచున్న యుద్ధములో తురుష్కులు పొందినవిజయమునకుగాను ఈసభవారు తమ స తోషమును వెల్లెపుచ్చుచు తురుష్క సోదరులను వారి నాయకుడు కెతుల్ పాషాగారిని యీసభవారు ఆభినందించుచున్నారు.

3. గురుకాబాగు సందర్శమున ప్రభుత్వముయొక్క అక్రమదౌర్జన్యమును మహాత్ముని యుపదేశానుసారము నిరస మానశాంతిముతో నెడలొని సత్వరవిజయమునకై అఖండ త్యాగమును జూపుచు దేశములందరికిని మార్గదర్శకులగుచున్న ఆకాశీస్థుని సోదరులను ఈసభవారు కొనియాడుచు వారి యుద్ధముపట్ల సంపూర్ణ సానుభూతిని వెల్లెపుచ్చుచున్నారు.

రాజమహేంద్రవరము (స్వకీయ విలేఖరి)

19-9-22:- నిన్న సాయంత్రము శ్రీ చింతామణి నాటక కాలలో పాఠశాల జరిగెను. నోటీసులు ఆలస్యముగా పంది పెట్టుటచే విస్తామముంది సభకు రాలేదు. శ్రీయుత గజవల్లి రామచంద్రారావు. కె. వి. ఆర్. స్వామి, డాక్టరు గురు మూర్తి, రామారావు గార్లు మున్నగువారు సభ నలంకరించిరి. కాంగ్రెసుపత్రికాసంపాదకులైన శ్రీయుత జుమ్మూరి ఆన్న పూర్ణయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షులు తమ ప్రారంభోపన్యాసమునందు ఆకాశీయ మాపుచున్న అశ్వత్థాశ ఆత్మనిగ్రహమును ప్ర శం సిం చి తద్వారా మహాత్మునికి కలిగిన అద్వితీయ విజయమును నూచించిరి. మహాత్ముడు బయటనున్నప్పటికంటె బంతీకృతుడైన పిచ్చుటనే దేశము ఆయన యుపదేశముల విజయము బాగుగా గ్రహించెననియు ఆకాశీయ ఆదర్శపూర్వకమగు అహింసావ్రత దీక్షయే దానికి ప్రబలిదర్శనమనియు చెప్పిరి. తురుష్కులకు గల్గిన మహావిజయమును, యిప్పుడు అమీరు గావించిన ఘనప్ర కటనమును భిలూభతుసమస్తావ పరి పా ర ము నకు ను హిందూజాతా మృ దీ య స మ్మే శ న ము నకు ను ఆత్మా గృణమును చేసిన మహాత్మునికి విజయము లని వ్యక్తీకరించిరి. ఇం తకు-కు అస్పృశ్యతానివారణమునం దాంధ్రదేశ కే ము చా ల వెనుకబడియుండటం జూచునయినయే ఇప్పుడైనను ఆంధ్రు లీ విషయమై తగుశ్రద్ధ వహించి న్యాయబుద్ధితో నీ సమస్యను పరి మ్మరించినగాని స్వరాజ్యము లభింపనేరదనియు చెప్పిరి పిచ్చు ట ద్రోణంరాజు చినకామేశ్వరరావుగారు (కాంగ్రెసుపత్రికా మేనేజరు)ఉపన్యాసించుచు సహాయనిరాకరణము చావలేదనియు ఎన్నడును చావదనియు చెప్పిరి శ్రీయుత భమిడిపాటి సర్వేపా రాయగారు పిచ్చుట ఉపన్యాసించుచు సహాయనిరాకర జోద్యమము తప్పువచ్చె ననియు, మహాత్ముగాంధీగారే యంగ్ ఇండియాపత్రికలో (మార్చి 5 వ తేదీసంచిలో) కెల్లాడుగారి కి సమాధానిచ్చుచు సహాయనిరాకరజోద్యమమును విరమింప వలెనని ప్రాసినట్లును చెప్పిరి. వాళ్లం జిల్లాభిరామారావుగారు సహాయనిరాకరజోద్యమము చావలేదని నొక్కిచెప్పిరి. శృంగార కవి పాపారావుగారు కోలది నిమిషములు మాట్లాడి అమదిన మును నూలుకుతుంటే అసహాయవాదికి ముఖ్యులక్షణ మని నూచించిరి. అధ్యక్షులు సత్వరాచార్యులు గారు, మహాత్ముడు కెల్లాడుగారి కిచ్చి సమాధానముయొక్క ఆర్మును సరిగా గ్రహిం ప లే ద ని యు దా ని యం దు బా ణ్డో లీ లో తా ము ప్రారంభిం ప ద ల చి న స మ స్తి కా స న్నోలంఘనమును మాత్రమే నిలిపితిమని నూచించిననియు స్పష్టీ కరించిరి. కాంగ్రెసునందుగాని, అఖిలభారతకాంగ్రెసుసంఘ ము గారిచేగాని త్రివిధబహిష్కారమునం దేయంశముకాని, అన్ని యంశములకాని మార్పుబడలేదనియు, అహింసోద్యమము చా వలేదనియు, చావదనియు, చెందితే కొన్ని మార్పులు మాత్రమే చెందవచ్చుననియు, మార్పులకలుగునని తమకునమ్మి ను లేద నియు వ్యక్తీకరించిరి. సభ్యులు అధ్యక్షుని వాదమును ఆ గీకరి చి:ట్టిమానము గన్పట్టెను. 8 గంటకు సభ ముగిసెను.

18 సంవత్సరముల నుండి చాలావసినది తెలిసినది.

4 జోషము గ నేరియా మొదలగు అన్ని విధములైన ములకు గ్యారంటీగా చెప్పబడినది ఇది ముప్పదిన్నెన రవమాత్రకలచేత మాత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక టూ తాడు నేవించిన ఉపశమనము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో వ్యాధిని ఆపును. అయిదు నోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చేయును. ఇంతకు మించి వ్రాయబడినది. ఒక నీసాచుందు తెప్పించుకొని నేవించినపిద నోజులకే అనుభవముమీద గుణమును తెలియగలదు. పోస్టుచార్జితో సహా బుడ్డి 1 కి రు 8-7-0 రండింటికి రు 6-10-0 మూడింటికి రు 9-12-0 మాత్రమే.

[8458] ఈ త్రరమును యింగ్లీషులో వ్రాయటం యు తెలియు D. Polines & Co. Chemists, No. 3 Harimohan Roy Lane Calcutta.

ఇది చూచితిరా?

నిజము నమ్ముడు! అనుభవమునకు వచ్చును! మీయొక్క జననకాలముడియులు, తేదీ, వారము, సంవత్సరము కాని జాతకము లేనియెడల తయస్సు నామును పంపుడు. సామాన్యజాతకఫలములు, అయ్యుర్దాయము, కీర్తనసంతాన ఋణములు దెలిపిత, భాగ్యము, ఖైదు, ఉద్యోగము వగైరాలు మహాదశలకు ఫలములు వ్రాయటం రు 8-0-0, పూరాజాత కము అనగా మహాదశాంతర్దశాఫలములకు 5-0-0, ఒక సంవత్సరముకు నూత్నుఫలములు వ్రాయటం రు 1-4-0.

పోస్టేజి ప్రత్యేకము. శ్రీధర వెంకటస్వామి, నేడునూరు, ఆంధ్రావీ పేటపోస్టు, నోవావరి జిల్లా

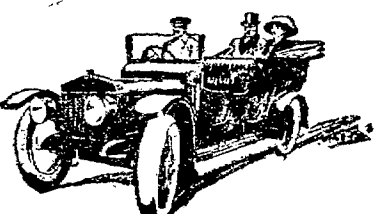
ఇంద్రజూల మహేంద్రజూలము

(2118-688) ఈ ఆపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడి, యో ద్భక్తిహస్తానుభవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజూలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేక రిమా హాలు విచిత్రవిశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమివైన గజముయొక్క గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపు మొదలగు విచిత్రములు ఆ నేకము లన్నివి. ఈ పాత్రము తెలుగుభాషలో అతి సులభమైన తైలినీ వ్రాయబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యున్నతముగా మేజర్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనివెల రు 4-0-0. త్వరపడు. పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని

ఇది మంచి ఆశ్వర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి ఉపయోగకరము. ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టిన తేదీ, నక్షత్రము, మొదలగు నవి అవసరములేదు. కులభమైన తెనుగులో వ్రాయబడినది. గొప్ప గర్భిణి కేటలను పొందినది. వెల 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జి గారిగారి అతి వారాయణరావు పం:కులు ది. ఏ. వి. ఎల్, గా రిట్లు వ్రాసిరి: "రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంతోషముకలిగించునని నానిశ్చయము." పుస్తకములు వలయువారు యాదిగువచిరునామాకు వ్రాయవలయును తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము, హైదరాబాద్, విశాఖపట్నం జిల్లా.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా తయారై సర్టిఫికెట్లు గవర్నమెంటు లై సెన్సు పొందగలరు. బస దొరకును. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE. Post Box No. 1004, Kilpauk Madras.

ఈ పుస్తకమునందు అతినుండర మైన 115 పటము లున్నవి.	శ్రీవాల్మీకి రామాయణము ఆంధ్రవచనము.
సంపూర్ణము 9 సంపుటములు: ౯ భాగములు ఏక కాలమున కొనువారికి రూ ౧౧ ౦ ౦	
సంపూర్ణము 3 సంపుటములు: బాల, అయోధ్యాకాండములు- ౧ సంపుటము	౪ ౪ ౦
ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు- ౧ సంపుటము	౪ ౪ ౦
యుద్ధకాండము-మూడుభాగములు, ౧ సంపుటము	౪ ౪ ౦
శ్రీరామకాలనిర్ణయము	౦ ౮ ౦
ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రణాలయము, మదరాసు.	(1)

R. Venkateshwar and Co, Publishers, Loane Square, Madras

తామర, డోబీసు తీట
మొదలగు వాటికి శాస్త్రోక్తముగా మాతన వద్దతి ననుసరించి కనిపెట్టబడినవి.

ప్రోటల్ ద్రావకము బుడ్డి 1-కి ధర 0-8-0
ప్రోటల్ ఆయింటుమెంటు బుడ్డి 1-కి ధర 0-6-0
ప్రోటల్ సబ్బు బిల్ల 1-కి ధర 0-12-0

బాగుగా సబ్బుతో రుద్దిన తరువాత ఆయింటు మెంటునుగాని లేక ద్రావకమును గాని ఉపయోగించవలెను. గుణము అత్యున్నతము.
గుడ్డలకు లెగిన ముతకపడదు. దీర్ఘ కాలమునుండి ఉన్నవి కూడ త్వరలో మాయమైపోవును.
మదరాసు కెమికలు ఇండస్ట్రీసు (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం. 1208, మదరాసు.

అధ్యక్షులు

మొత్తము మొదల 1-4-00 వరకు ముందు జరుగబోవు ఫలములు వ్రాయించు, నెలలవారీగా 12 నెలల ఫలములు వివరముగా వ్రాయుటకు ఏ. పి. కర్పూరీ రు 1-4-00 లు ఆదనము. దీనికి జ్యోతిషశ్రీము గాని ఇష్టవామము గాని మాకు పంపించాలి.

Printed and Published by, K. Nageswara Rao, at the Andhrapatrika Lower Press, 6 & 7 Thambu Chetty Street MADRAS.